Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Sweriges
Göthes och Wendes vthkorade Konungh och Arf„
furste, Storfurste till Finland, Hertigh till
Esthland och Westmanneland, etc.

Wår gunst, nådige benägenheet och alt godt tilförende. Edher
Schrifvelse, her Jacob De Lagardie, Dateret Nougården then
17. January, är oss then 28 February sidst förleden, af idher tiä„
nistedreng Oluf Jacobssen wäll öfwerantwardat och tilställt
worden; Der af wij förnimma, at wår Skrifwelse till
idher, så och then Nougårdiske beskickningh medh Rickert Ishaksen [?]
och then [?] Feder Duborikin [?] är wäll framkommin,
och wår Nådige meningh och förklaringh om H: K:ts Hertigh Carl
Philips wår elskelige kiäre Broders ankompst till Wijborgh
medh signadh och wälbehagh af then Nougårdiske beskickningh
opttagen; Och at them synnerligen hafwer behagat then
warningh wij them giordt, om then partij som then Ryske na„
tion medh trolig tienst och tilbudh wille bedraga; Så
at the strax hafwa afsändt samma Buborikin [?], till the
Muskowiske och Wladimirske beskickningh om desse saker och
ärender, wijdare sigh medh them at förena och samsätia.
I like måtto göre i edher undskyllan, för thet I icke hafwe
kunnat wäga then Nougårdiske beskickningh at Specialiter
begära H: K:t wår Broder, och gå i så måtto oss förbij; för
sådana orsaker skuld, som i edher schrifwelse blifwa in„
förde; Medh vnderdånigh tilbiudelse och förplichtelse, at
wele i alle måtto söka wårt och Rikzens gagn och beste, så
mykit mögeligit är och idher står tilgörandes; efter som
thetta alt widare i edher schrifwelse blifwer vthfördt:
Ther opå kunne wij edher nådeligen icke förhålla, at såsom

wår Saliga Kära Herfader Christeligh och högloflligh ihug„
kommelsse, hafwer alt sedan H: M:t betrodde ider sin
Krigzmacht i Rysslandh, altijdh hafft till eder en godh och gun„
stigh tilförsicht; Så är ider och wäll witterligit hwadh
affection wij till eder burit hafwe både sedan och tilförende;
Och efter som wij både af andre, så och af sielfwe wärcket
hafwe nogsampt förnummit, med hwadh trohet i oss och
fäderneslandedh hafwe warit tilgedan, Så hafwe wij
oss och altijdh eder flijt och omak nådeligen och wäll latidh
behage; Men at wij skrefwe eder sielf till om wårt be„
tänckiande som wij hadhe wthi H: K:s wår Broders Storfurste
wahl; är icke skedt i then meningh såsom wij skulle der
till draga något misshagh, eller wore icke derföre i någon
måtto ogunstigh, althenstund wij nogsampt kunde tenckie
eder der till som alle saker då förewore, hafwe hafft
nogh wichtigh orsak, af hwilke wij sielfwe hafwe en godt
wäll hafwer kunnat. Then allenast till then ändha at I om wårt
och detta Rijkes willkor och Stat desto bätre och så myckedh
främmermeres bequemligen skreffwen, mote widerwärtigher„
de, på det I sakerne derefter, och med så mycket bätre för„
sichtigheet dem beraka laga kunne; Så at wij och fädernes„
landet i framtijden icke motte derigenom råka i någon wid„
lyftigheet såsom widt den menniskeligen är at undgå och und„
fly: I såsom och at wår och Rikzens Securitet må wäll och
förnufftigt hafwes i acht: Derdelos medan i wäll weete
hwad förslag the Ryssar äro, at wij förthenskuldh motte
så rotha oss in i the fästningar som liggie längz wår grentz
och äre för wåre land Finland och Estlandh såsom en för„
borgh; Det hwar dedh framdeles kunde annorledes aflö„
pa är wij till ewentyrs oss förwaria I: efter som alt man„

niskligit är ostadigt, och man i fredh och wapnstilleståndh moste hafwe
wakande ögon altijdh spänt och dirigeret på Krijgh och fiendskap
som stora Riken och Naboer emellan af ringa orsaker som of„
tast upwäxa: I det wij då på all handelser måghe desto bätter
wara dem förwarede, Och så myckett mögeligt i förwägen och
för dem säkre. Elliest hafwe icke heller warit wår
meningh om något af Ryssarne at begära, antingen Stadh, Fäst„
ningar, Land eller annat, althenstund wij wäll kunne besin„
ne sådant icke wara tagen något godt lagh, så längie och
för än de sigh hafwe samtyckt och förenadt, efter som wij dogh„
wetha mangen af them hwarken skrifftligen eller mundtli„
gen hafwe begärat; Allenast då wij förnummo, at theres
Sendebud stodhe med flijt uppå, at wij them skulle H: K:t wår Bro„
der till Storfurste bewillia, hafwe wij allenast at uthöre
theres meningh, latidh dem sådant discurs wijs förestå, der„
uppå de sigh såledhes hafwe lydha latidh, at the inthet twiflade,
at the Ryske Ständer, wäll skulle betänckia wår omkostnadh
och benägenhet, och wette oss derföre tilbörlig tacksamhet
när H: K:t komme till Wiborgh, der wij dogh och hafwe
latidh besta och blifwa: Men när wåre Commissarier kom„
ne med H: K:t till Wijborgh, och ther komme med de Ryske
fulmyndige till tractation och handell; Så är wäll wår me„
ningh, at wij de grentz befästningarne ingalundes wele afträdha,
för the orsaker skuldh som tilförende rörde äre, efter som
wij om detta och annadt mehre hwad ther sedan widkommer,
wåre Commissarier tilbörligen wele om wår willie och me„
ningh instruere. Och efter wij tillijka med andre
wåre trogne Män och Rådh achte at bruke eder i samma
Commission på wåre wägnar, Efter som wij och medels i
den handel mest på eder, såsom den der samma nation„

lägenheet bäst i winterligit är, förlijta. Wij förse oss
och till edher Nådeligen att J nu i alle måtto skole rätta om
alt thet som kan tiäna oss och Södermanlandh till gagn, godhe
och förkofringh till thett högste beflijta. Och mughe i eder,,
emot ingalunde twifle, att wij ju äre eder med gunst och nå,,
dhe wälbewågne; Och huru oss annars ähn eder bleffwe
berättadh, än thet eder ähre och trohet lijkmätigt wore, (:
endogh thet alt här till af ingen skääll är :) Så mughe i eder
thet tryggeligen till oss förse, att wij icke rachte sätie nå,,
gon troo där till, Uthan alldenstund wij wäll kunne be,,
sinne, att i edert ährlige namen och rychte, som i här till
dagz inlagt hafwe, icke skole tänkie på sådant sätt be,,
smitta. Hwadh H: K: M:tz wår Broders, så och wåra
Commissariers ankompst till Wijborgh wedkommer, thet
hade lenge sedan effter wårt löffte skole wara fulbor,,
det, huar dette onde wägeförre och tunghe wäderlek icke
H: K: M:tz och theras resa förhindradt hadhe; Men så skall H: K: M:t
med första ägnad wara till lijka med the Nougårdiske Sen,,
debudh bliffwa afferdadt uthan någon uppehaldningh; J
wele förthenskuldh, på thet beste sätt undtskyllia dröijmå,,
len, effter som wij the Nougårdiske Sendeskapet der,,
om tilskreffwet hafwe, Och förmodhe, att the sådant icke
skole tagha i någon ond meningh; Wij äre och wäll
någorledes worden förhindrade, af then fridzhandell som
war i Decemb: och Januario sidst förleden anstäldt på Grän,,
tzen, emillan oss och H: K: M:t Konungen i Danmarck, Huil,,
ken och Gudh thess lof nu är kommin till en godh ända,
Så att wij af honom icke annat wänte, än godh wänskap
och Naborskap, Och förthenskuldh nast Gudz tilhiälp
förhoppes wåre saker här i Rijsslandh, så mykit be,,

1.

3.III.1613

3

gunstligare och bättre att efterrätta och fullfölia. Sedan
effterat dere ihugkommen, att i wij hennom hans förlagde
penningar lathe contentera, och alliest för hans trogne tienst
och haffde omak till Rädtshålleren på penningeränth förwärdera,
Derfore wele wij noch med första emoot hennom sådant förklara
att han skall förnimma den trogne tienst och beswär, som
han för wår skuldh hafft haffuer, wara oss tacknämligh
och behageligh. Wij wele och i lijka måtto eder för edh
[illegible] haffua till Rijkzsakerne förtiänst, [illegible] Nåde-
ligen ihugkommen, Så att i der med skole wäll wara til-
fridz. Och befale Eder her med Gudh Alzmechtigh
till Siäl och lijff, Nådeligen. Aff Westeråås then 3 Mar-
tij Åhr 1613.

Gustavus Adolphus

[illegible] Martij Aō 1612 [illegible]

Till oss elskelige trogne och Sweriges Rijkes troo Man och
Feldtöfwersthe öfwer wårt Krigzfolck vthi Rÿszlandh, Edle
och Welborne her Jacob Pontusson De La Gardie, Frijherre
till Eckholmen, herre till Kolka och Runsöö, [illegible]:

Nådeligen.

2.
1. Apr. 1613

Gustaff Adolph medh Gudz nådhe Sweriges, Göthes och Wändes Vtkorade Konung och Arffurste, Storfurste till Finland, Hertigh till Estland och Westmanland.

Wår synnerligh gunst och nådige benägenhet medh Gudh alzmechtigh tilförenne. Wij wele idher Her Jacob de la Gardie nådeligen icke förhollen, at ändoch Wårt menige Sweriges Rijkes Ständer är giordt och vthgångit ett offentligit Decret och Beslut, at alle som för någon tijdh äre afwikne och rymde de sedhan af Rijket och gångne wåre Fiender tilhanda, skulle wara lagde biltoghe öfwer heela Rijket, och icke fördriste sigh att draga här in sedhan the den fierde såder kriget, och medtlige Citation och förmaning som wår salige Käre Herr fadher Christeligh och högloflighe i åminnelse them nådigast hafwer gifwit, och lofwat [illegible] försuttit sedhan, Så förnimme wij doch, at the än sådanne Decret och förbudh oachtat, begifwe sigh den ena efter den andra hijt in vthan kriget, och oss aldeles [illegible] openbarligen, medh bref och stämplinger emot oss och Rijket en part vnder theras skien the wele bedre om nådhe, och gifwe sigh vthi wår tiensth. Och ähuru wäll de ibland gifwe månge godhe och söte ordh, och sigh hardt oss till wår tiänst anbiudhe, Så är doch ingen tro eller lofwen derwill sättiandes, vthan hafwe wij mehre befunnit, at de medh vnderslagne practicer och stämplinger anslagh och söke emot och Fädernelandzens förderf, Så at der wij oss för sådant icke toge till wahre, de skulle wäll derigenom inbördes oenighet och myckit ondt, Kunne förorsake, ~~Effter~~ som och wäll kan märkias, at den Ofwermyckle Kijherren och den Christelige af Adell, som nu sidst hijt inkomme, sökie emot [illegible] nat hafwe, när man deras tiltalen och andre omständigheter anser, Hwarföre wij och hermedh idher Nådeligen wele hafwe påminte och förmante, at hwar någre sådanne till idher her effter ankomme, som tilförende på den Pålandske sijdhen hafwer warit, och sigh antingen till tiänst anbiudhe, eller allenast om nådhe till at söke, förgifwe, J dem ingalunda någon kredit eller säkerhet låte lofwe. Vthan om de äre främmande, wijse dem strax tilbake igen, eller och der de äre Swenske, eller allenast her ifrån vthrymde, J afwikne toge dem medh sigh försäkrat skicke till wåre Befästningar här i Sweriges,

15

och lenge hertin hafft, och att dären icken fördrögning giffue tilkenna.
Dock nu ider till underrettning, under hvilket kommit lenge oförmälte. Och
befaler ider gudh allzmechtigh. Aff Stockholm den 1 Aprilis
Anno 1613.

Gustavus Adolphus

[illegible]

Till os elskelig vår och Sveriges Rijkes trooman och Fältherre
uti Ryssland, Edle och Välborne her Jacob Pontusson De la Gardie, Frij
herre till Eckholmen, herre till Kölke och Runsö gunsteligen

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] d. 18 Junij
16[illegible]

Till oss elskeligh, wår och Sweriges Rijkes troo Man och Fältherre uthi Rysland Edle och Welborne her Jacob Pontusson de la Gardie, Friherre till Eckholmen, Herre till Kalkes och Runsöö gunstligen

[illegible]
[illegible] d 18 Juny
A° 16[illegible]

3.
23. Apr 1613

6

Gustaff Adolph medh Gudz nådhe Sweriges Göthes
och Wendes utkorade Konung och Arffurste Stor-
furste till Finland, Hertigh till Estland och Wäst-
manneland

Wår gunstige helsse och nådhe medh Gudh alzmechtigh tilförenne [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Capitein [illegible]
[illegible]
[illegible] Capi-
tein [illegible]
Befalle idher hermedh Gudh alzmechtigh. Af Stockholm den
23 Aprilis Anno 1613

Gustavus Adolphus

19.

623

Till oss elskelige wår och Sweriges Rijkes troo Man och Fältherre vthi Ryssland, Edle och Wälborne her Jacob De La Gardie, Friherre till Ek-
holm, Herre till Kolken och Runsiö.

Gunstligen

4.

20. Apr. 1813.

8

30. Apr. 1613

Gustaff Adolph medh Gudz nådhe Sweriges,
Göthes och Wendes utkorade Konung och Arffür-
ste, Storfurste till Finland, Hertigh till Esth-
land och Wästmanneland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenheet medh Gudh Allzmechtig
tillförende. Wij hafft här Jacob sin i oss medh Jören Brömer
till [illegible] haffue, sampt de som eder ähr aff Konungen i Eng-
land och den Pollnische Öfwerste [illegible] till skickat, haf-
we wij gemenligen, och förnimme där aff nogsampt, att, ded
wåre fiender här till icke haffue medh wåld kunnat winna,
ded wille de medh practiker fullborda; Men så ähr oss eders
ährlige oprichtige sinne, då och här till bewijste trogne och flijtige tienst
nogsampt witterligit; Och bäre wij om eder troheet och wälwillig-
heet, platt ingen twifwelsmål, då at den anslägen i tro-
heet [illegible] inwände, ehuru de i så måtto giordt haffwe,
Wij kunne wäll besinne orsaken till samme Konungens i
Pålandz [illegible], Nemblighen: antingen att kunne om [illegible]
denne [illegible] eder, eller huar ded icke ginge an, att föror-
saka oss till misstanke emoot eder, eller och eder till [illegible]
tröst emoot oss. Men så tacke wij Gudh, att wij oss emoot alle
wåre trogne Undersåter icke annorlunda haffue förhollit, ähn som
wij wäll wele och kunne försware; Och fördenskuld icke behöfwe,
att fara om någhen Ehrligh Man mögen misstancke, Uthan förser
oss bådhe till eder, så wäll som alle andre wåre trogne Underså-
ter och tienare, effter deres ehrligheet, troheet och all mö-
gelig tienst, effter som wij dedh hoos huar och en, så myckit wår
och Rijkzens lägenheet tillsäger, nådigst recompensere wil-
le. Huarföre måge i eder full Konungligen till oss förlåte,
såsom till eder gunstige herre, den eder medh nådhe ähr wälle

17.

zu den tractation som i Nyborg skall foretages; Men huor
den handlingh öffuer forhoffningh skulle bliffue forhindret
og gaa tilbage, Da ville sackerne zu at nemmet saa foretages,
icke her till skreffdt ihr, eller ihr i meeningh.

Og zu dett eder vor Meeningh fornøyelig gemeen skriffuelige
skreffuen, nu muntlighe vaare, Og i dette breffue tillfiller
haffuer kunnet, at meddeele oss eders raadt i sagen, Du besse
vi eder vide, at dett vj i forstaae icke holls oss og rigett, vijt,
tiidt og Kiøbstæder vaare, dett S.K.e vor Kiere Broder, sig
dett Nyske Regeringhet skulle opstigte, skadde eft saken,
at og omstændighederne samtencket og heftige betenckende
Nu mehr vj sellers haab oss nøgh og i grunden öffuerueyghe, befinne
vj den Contract som medt de Nengendiske zu S.K.s vegne ehr
oprettet, huor den meere gaa for sigh, icke allenest lande oss og hu
dennes landet till sikkerhet, Og der ris minste zu naeyer ehr
tillgiörende till godt fredt og naaboskap, Vden og Sueriges till
forklaringh og vaar fiender de Poler till afbruck; huor
forre vj og nu ingen tingh holler nyttigere og sikre, ihr at den
nüdelige handell i Nyborg maatte gaa for sigh, og nu en du
skeligh ende og Udgangh; Men oss bliffuer dagligen dagh
mere og mere forbracht, efter som hele Verden ehr kun
nigdt, om de Nyskes Barbariske leitfærdighet, saa at vj
icke lyghet vnderwiste zu Udgangen eft samme handell,
hilst medens vj inchet vijst höre om de Muskouiskes villie og
beregenhet, formeenne og der effteraa, at de Pleiskoss
nyske, icke kunne sigh haffue medt de Nengendiske forenet,
Og huadt de Nengendiske giör, skal meere vaare af truang
ihr om frijuillie: Og ihr dessiden eller, at imbundis heat,

imod alle Fremmende Nationer, tillige med en ringe
Høyhed, huilket alt icke er en orsag, at wij paa denne Tijd
gansche ringe lijder, og en dem under som ännu intet befunden
haffuer, meere mißtröste, Icke desto mindre, paa det
ingen skyld hos oß mo findes, ere wij: deße dager efftende
E. Kgl. Mt. med wore Commissarier till Wyborg, at giöre wor
mögelige flijt, om og noget med E. Kgl. Mt. vermeret kunde, dij
till wij intet tuiffler, at i (: den wij tillige med andre wore
gode Mænd, paa handelen deputeret haffue:) eder till det
høyste anlegge skole. Dij at med E. Kgl. Mt. were fördraget icke
haffuer vunnet oß höyligen imod, og icke skulde wehen(?) nogen
wor skyld, tij wij dit gaa med störste flijd dagligen drifft
wil haffue, Men siden i selffue noksom kunne besinne,
da icke saadan were hannem Maiestet, wor elskelige Kiäre Herr
Moder, noget tungt og swart at vndergaa för den Naturlige
Kiärlick skyld, som hun: Mts. hun bär till E. Kgl. Mt. siden sin enij-
dige Son, huilket alt hun till dagz vorßen fördragt og opp-
holden haffuer, dog skall her efftter ingen försömmelse taget
för handen. Hvor nu E. Kgl. Mt. bliffuer effter den underteigden,
med saadanne Conditioner og willkor, som eder fremdeles i wore
Commissariernes Instruction skall kunngiordt wurde, da
haffuer wij noget dett wij astunde, Men bliffuer E. Kgl. Mt. icke under-
teigden, eller og de Rysser kunne sig dit icke for ware, da will
Jr wäre effterrættet, at saken her efftter durch Landens
anderlunde fortagdes, enten till wänskap og förbund med
de Rysser, eller till en offentlig freyd og forfölgelse. Men
freyd og wänskap maa med gode willkor, og oß og Rijket icke

skulde, da at oß wor ahurminder vndkastet, blefue betalt
og indrelagdt, og wor sikkerhet noksom Caveret, da were
will den beste og tryggeste Weij, Men siden hannem nijttert(?)
besiunlig at wi og beholle og fremdeles ewerlig: Dij meere
icke freyd og offentligh ufred icke holler läselige at vndre,
paa, saa fremst man den alleeste kan vndwijcke. Men huor
det endeligen dijt till komme skulle, efftter siden man paa
bede mäste wore förtenckt og: tijd resolveret, da haffue
wij wel tänkt paa allehaande sätt, huorledes wij snarest paa
den sijden ahngrijpe skulle, og saa wij icke wij kunne besinne,
da hannem oß tryggest bequemeligst og profitligst were, at
man ahnteestede Kexholm, og forsehte ein Skiud huilket oß
da noget lijtte forhinre, For deße orsaker skyld, at
Kexholm icke er en mechtig handell Stad, der hun siden der,
nijr og deß Indbyggiere, kunde haffue en stoor og Rijcke han-
dell, om hun komme i wore hender, Vden wore det og en
borg for alle de Land, Lähn og Festninger, som wij haffue i
Rüßland, Liffland og Finland. Da icke og till besörgender,
at Polacker till äfferrætning huar wij haffue, kunde sig paa
den orth noget vnderstaa, efftter siden han icke denne nähr
grännzende, hvad det sijden for en Wijlje were wille, for oß
og wore Land, om Kexholm komme i de Finnes hender, det
giffuer wij eder at dömme om, Det synes icke heller lijklig
at de Kexholmiske skulle sig langer kunne holle, om de nu
alffuer bliffuer ahnteestade, derfor at de icke kunne wäll
haffue aff Rysserne nogen vndsättning at förmode; Og
icke deß föruden denne lijste Befästninger, siden icke Ist-
ringendt og hwad der af Kexholm emillom ligger i wor
wold, haffue og innebyggiare at illacke og förnimmet Krigs-

mente, att de icke skulle kunne udj nogen alffuorsom beleigring
udholde, Och saasom oss berettedt er, skall icke heller Stedtzens
vold aff noget synnerligit styrcke. For desse och flere
saadanne aarsager skulde haffue vj tenckt, om den Wiborg
ske tractation icke ginge for sig, att præparere hvad till
en saadan beleigrings behoff giøres, och den siden med leiglighed
stille i verck. Men alldenstund oss om Landzens saa och Stad
sens leilighed och omstendelige vilkor, saa vel som och in particu
lari icke er vitterligit, Och alligevel i medler tid sig mykit kan
haffue tildraget, som nogen forandrings i meeningen foraar
saker, Derfor haffue vj saadant i tide villet giffue eder till
kiende, saasom den der om alle leiligheder ved den sidste bere
er haffuer forsøgt och intaget. Och begiere venligen att i oss
eders Raad och meenings om dette vort anslags meddele
ville, Och der det eder lyktes synnerl. och beqvemmeligit att
attentere, att i da ville tillige lade oss vide, hvor mykit
folck till hest och foot, saa och Krigz Munition och andre nød
torffter i meene vere behøffuendt, baade till sielffue anslagedt,
saa och alligevel Befæstningernes medt till att besætte, Och paa
hvad tid saadant leiligest skulle være att stille i verck,
paa dett vj i tide alle nødtørffter præparere och skaffe
der effter skulle kunne. Saasom och att i sielffue eder saker
der effter anstille moge. I medler tid er vor ville, att
i hvercken sielffue eller genom andre, lade spore vort Krigz
folck der i Landett noget mere skeer, eller lade dem siff
nuntijre sig for Ryssernes skuldt, saa mykit mugeligit er, och
medt siden skee kan, att vndfly: Effter dj vj paa de Rysser icke
mykit ville bygge. Eders haffuer eder saker i godt acht, sundelis

bewägen, och sådanne läsfärdige skrifwelser ingen ahte, hwar äh-
nöger flere här effter kommer måtte. Att i begiere hem-
förlossninde blifwa, kunne wij säyen nu tillståå, på den rijks-
sijdhen icke effterlåtz, alldenstund i nu beste wäre rijksens
sinne och sedher, och ähr så rijdt medh dem inkomne, att man en-
man dett icke, thet på långh tijdh skeen kan. Och skulle dock hoss
är ett sällsijnt ahnseende hoos rijksens, om wij eder lathe kalla
der ifrån, hwilke sigh allehanda tanckar deruthoff uthwäller skulle
och ähr deßföruthan mänge orsaker, hwarföre wij till eder begiä-
ren i så måtto icke samptijkte kunne, Wij wele doch framder-
les wäll komme eder ihugh, och förser oss till eder mildeligen,
att i lathe eder så här effter som här till på den orth, om wårt
och fäderneslandzens wällfärdh wårde, och icke twiflar dett som
oss eder gåbegijnt ähr, medh ähre och beröm att fulborda.
Under dett i förfrage eder, hwarledes i eder emoot de Polen,
hwar de sigh till wänskap och stillestånd ytterligare tilbiudhe,
förhålla skole. Dher på ähr desse wårt swar: Att hwar de sigh
effter sijsen deruthe gångh till wänskap Offerere, de skrifft-
ligen derutoff försäkrande dett swaret, att i der medh wäll ähre
tillfridz, att ingendera parten giör den andre någon skadha,
så fremt att begiäre eder Konungen, förest der om förlijkt
kunne, och sin och rijken emillan någon fridh och wänskap op-
rätta; I medler tijdh ähr best, att man icke skickar de Polen,
medh någon anstalt eller falskt stillestånd der i landett, och
i så måtto främmer deras willie. Dett wille och hafwa hoos
rijksens ett sällsijnt ahnseende, hwar i medh edert under-
hafwande folck skulle gå någon wänskap in der i landett,
medh deras fiender, sijnderlig nu medan [illegible] ~~[illegible]~~ gänga

att i måge wäre Konungarne mechtigh, om de eder wele någre
emoot ähr på ahnwedh. Och effter wij förnimme att
Rijksens gåår hoop [illegible] till [illegible] [illegible], [illegible]
om Besättningen läteligen kunde blifwa förwarat och
oss effterhandt, Derföre wele wij att i sådant förbiudhe, att
Rijksens effter dennes dagh icke komme i någon aff de
Besättningar som i nu hafwer ähr, starckare tillijke ähn 12
eller 14. Man, Och att deras [illegible] wäl dem här
effter blifwa förbudhen, Och kunne i der till wäll finne nå-
gon Pretext, sijnderlig kunne man förgifwa, att man
hade spordt i sanningh att någre hafwa i sinnet Besättningen
at förnyllia, och giört fijtze behoff, att man i så måtto giör
dem någon beskärm eller ståå dem tillwära, Thet wäll för
all tingh wara aff nödhen, att man seer sigh wäll före, Ty
sådanne Besättningar ähr sinnade att tagga ähr i [illegible],
Och på de Rijksens [illegible] måste ingen tros [illegible]. Och ef-
ter wij förnimme, att i behöfwa krigzfolck der i landett,
och wij nu dett [illegible] loft, wäll kunne här ifrån någott und-
bära, Så hafwe wij nu affärdatt Obron medh sitt folck,
hwilken ähr starck till 500. Rijttare, och 700. till foot, såsom
han sigh ahngifwa, hwilken i så snart han kommer, wele
Mönster lathe, Och der han icke ähr så starck som han sigh hafwa
ahngifwit, då hafwe han icke handlat [illegible] emoot
oss, och i måge honom tilbörligen straffe lathe, Så wele wij
och i desse dagher förskicka till eder här ifrån [illegible] Compag-
nie [illegible] soldater om 400. Man, Item een
Compagnie Lijfländske Rijttare starck till 560. och een
[illegible] [illegible] Rijttare till 230. och [illegible] Regementer [illegible]

Heerfolck till 2700. starck. Deslijke måste wij och erbiude
en wiß Man medh wår Commission, att affordra och drijffwa
öffwer till edher, all dett Engelske Krijgzfolck, som wij för nimmer
mästedeeles hafwer sigh hemåt, Då att oß förmodher, att thet
folck wäl skole bliffwa i denne Sommar tiänandes, Huad
dett ährlest nedhkommer, som i oß hafwe begärat skriffwit,
och medh Hoffman Ch: Bröß föreslagit på Collmogord, dett wore
wäl i sigh sielfft nyttigt, och wij hafwe där godt effter till,
förende tänckt. Men alldenstund dett för oß icke allenast
ähr beswärligit, för den store Vnderhåldz skull, som där opå
wille åtgå att stelle i wärcket, Vthan sijdhen wårt Rijkes
Läghenheeter ähr icke wäl möijeligit, Ty skole wij sende folcket
här ifrå, Då måste dett gamen Oresund, Och bleffwe i så måtto
wårt ährlest allom kunnigt, och andre tienstwilligheet, om
Konungen i Danmarck dett skulle wäl tillstädie, Skall dett och
wärfwat vthen landz, Då wille där tijdh till, och kunde icke heller
sökraat nogh att sådant ährlest ijdhell förnimmande (: der som
dett sielffwe gierna hafwe sin hand i Spelet:) att förtaga, Ellijest
ähr oß beswärligit på så månge orter att skingre wårt Krijgz
folck, särdeeles nu så hastigt, medan wij på denne öffwerstånd
ne Danske krijgde store Expenser och Vnderhåldt giordt haf
we, Detta ähr nu wårt betänckiande här vthinnan, huilket
wij edher hafwe welat ånteckne, Och begiäre gunsteligen att i oß
om alle Läghenheeter och Landzens omständigheeter tillskriffwe.
Wij ähre edher medh gunst och nådhe wäl bewågne. Gudh befallendes.
Aff Stockholm den 30. April: Anno 1613.

Gustavus Adolphus

Till oss elskelig wår och Sweriges Rikes troo tienare och Ståthållare uti
Lijfland Edel och Welborne her Jacob Pontusson De la Gardie Fri-
herre till Eckholmen, herre till [illegible] gunstligen

[illegible] 3 Febr.
Præsent. den 21
Maij A° 1613

+ [illegible] 5

48

84

Till os Elskelig käre og Troerige! Rijkz? [illegible] och Ståthållare uti
Estland? Edle og Wälborne her Jacob [illegible]
[illegible] till Stockholm, [illegible] egenhändigen

5.
26. Mai 1613

Gustaff Adolph medh Gudz nåde, Sweri-
ges, Göthes och Wendes utkorade Konungh och
Arffurste, Stor Furste till Finland, Hertig
till Esthlandh och Westmanlandh.

Wår synnerlige gunst nådige wilie och benägenheet, medh
Gudh Allzmechtigh tillförende. Effter heer Jacob Pon-
tusson wij förnimme att i thet Rÿssland behöffues en hoop
Krigsfolck, haffue wij här ifrån medh thet första afstad affär-
dt, en hoop både Finländskt och främmant Krigsfolck, then
wij en part öfuer lande landswägen medh Iwangorodh, och
en part medh Skijpen; Thärföre ähret, att the ther icke
må längie liggie, och förderffue Landet, uthan hellre till
wårt och Rijkzens bäste, brukade warda, ähr thet wår
nådige wilie, att i ofördröijmeligen sände någre emoth
them, på beggie ortter, som them dijt beledsagha kunne,
ther i them brukade kunne. Gudh befallandes. Aff Stok-
holm. Den 26. Maij. Ahr 1613.

Gustavus Adolphus

20

Till oss elskelige, min och Sveriges Rikes troo Man
och General Fältöfverste udi Rysslandh, Edle och Wäl-
borne Her Jacob Pontusson de la Gardie, Frijherre
till Eckholm, herre till Kolkis och Runsöö

[illegible] gunstligen

[illegible]

Anlam den
18 Juny A° 1613

212

6.
28. Mai 1613

16

Gustaff Adolph medh gudz nådhe, Sweriges, Göthes
och Wendes vtkorade Konung och Arffurste, Stor-
furste till Finland, hertigh till Estland och Westman-
land.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet, medh gudh tilförenne.
Effter det her Jacob Pontusson, at j her till altidh hafwe eder, tehr
wår och fäderneslandsens tienst, troligen beuijst och berömmeligen
[illegible] at wij der till at nådigst [illegible] hafwe, eder och sådant medh all
gunst och nådhe att förskylla, Så hafwe wij derföre welat antaga och
annamma eder till wårt och Swerikes Rikz [illegible], hwilken wår stån-
dige [illegible] wij oss förse, at j tilbörligen optage, och dett
så [illegible] som [illegible], om hwilket j hafwe wordit [illegible], medh
all troheet, flijt och wårt nådigst [illegible] och förse, försee wij oss och
nådeligen till eder förse. Och esom wij medh dett aldra-
första achte [illegible] medh wår elskelige käre broder, hertigh
Carll Philip, affärdha wåre Sendebudh till Wijborgh, och wij
hafwe fororderet eder, at j, samt medh de andre wåre Com-
missarier skole wara opå handelen medh Rysserne, så är wår
willie, at j eder derhädhen förfoge, och ehj medler tijdh för-
ordne [illegible] hwem ehj eder stadh opå Nougord, [illegible]
och göra eder flijt, at de Ryske Sendebuden och medh dett första
måtte komma tilstädes. Wij schicke eder och härmedh en Instruc-
tion, hwarledes som skall hollas medh dett Nougårdiske [illegible],
[illegible], och Krigzfolcket, medhan j äre stadde i Wijborgh på tracta-
tionen, Gudh befalandes. Aff Stockholm den 28 May,
Ahr 1613.

Gustavus Adolphus

Till ædle och wälbor[illegible] Min och Fälltherre uthi
Ryssland Edle och Wälbornne her Jacob Pontusson De la Gardie, friherre
till Eckholmen herre till Kolka och Runsö, gunstigen

ankom d.
18 Juny åh 1613

Ankom d.
18 Junij A° 1613

Till Swerikes rikes och Cronones Rijkes Rådh, Marsk och Fältherre uthi
Ryssland, Edle och Wälborne her Jacob Pontusson De la Gardie, friherre
till Eckholmen, herre till Kolka och Runsö, [illegible] gunstig herre

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Sweriges
Göthes och Wändes vthkorade Konungh och Arffur-
ste, Stor Furste till Finland, Hertigh till Es-
landh och Westmanlandh.

Wår synnerlige gunst och nådige beneghenhet medh Gudh
Alzmechtigh tillförende. Wij wele edher Herr Jacob de la
Gardie nådeligen icke förhålla, att denne Adelsman ifrå
Danmark Hans Müller bem.te ähr medh en förskrifft ifrå
den danske Cantzleren Christian Friis, till oss elskeligh
wår trowe Man, Rådh och Cantzler Her Axell Oxenstierna
hijtkommen medh then begäran, att wår Cantzler wille honom
hoos oss synnerlighen befordra, thet han till wår tienst och krijgs-
hera, måtte komma in vth Rydsland, och ther blifwa brukat,
till thet han kunde tienligh wara; Och wele wij icke heller
welat sådanne hans begäran vthslå, effter wij och tänckie
till att försökie medh samma begäran, till wåre och wår Dienst
eller tijt vth Danmarck igen. Therföre hafwe wij honom
till edher welat förskicka, Och ähr wår nådige begäran, att i
lathe honom till wår sådan tienst komma, ther till i befinne
honom skickeligh och tienligh wara, Och ther han till wärdeligen
wardande wara må. Gudh befallandes. Aff Stockholm,
den 28. Maij. Anno 1613.

Gustavus Adolphus

N 17.

62.

Till oss elskelige wår och Sweriges Rijkes tro Man, Rådh
och General Fältöfwerste uthj Rysslandh, Edle och Wälborne
Herr Jacob Pontusson di lagardie, Frijherre till Eckholm, och
Herre till Kolka och Runsöö.

Nådeligen

29. Mai 1613.

Instruction och Underwijsningh:

Hwarefter den Stormechtigste Högborne Furste och Herre, Herr Gustaf Adolph, Sweriges Göthes och Wendes Utkorade Konungh och Arffurste, Store Furste till Finland, Hertigh till Esthland och Westmanland; Will att H. K. M.ts Fältherre i Rijßland, her Jacob de la gardie, skall beställe om Nougårdiske Fürstendömet och Krijgzfolket, medan han ähr stadd i Wijborgh på tractationen.

Actum Stockholm den 29 Maij Åhr 1613.

Först: Dåå samme H. F. N.tz Hertigh Carl Philip ähr kommen till Wijborgh, skall her Jacob förfoga sigh dijt till H. F. N.tz Doch ickie förr ähn medh mindre han äff minste hafwer de Nougårdz fullmyndige Commissarier och i synnerhet Metropoliten i Nougården och de förnämbste medh sigh: Och skall han förr ähn han drager aff, samble alt H. K. M.ts Krijgzfolk så myckit som ähr i Rijßland, eller ännu kan sändes dijt, både Inländske och Utländske, Rijttere och Knechter i Store Nougården, Och befhala i sin frånwaru Edwardt Horn Commendamentet öffuer alt fälltåget. Och skall Edwardt förhålla sigh sedan medh folket alt i Nougården, medan tractationen wahrer, så lenge att hwar Commissarierne icke kunne förlijkas, att han då må i wara Nougården mechtigh; Sammaledes skall han i medler tijdh wäll besättia slottet, och hafwa där [illegible] in- [illegible]: Så att ehwadh ände och utgångh tractationen tagher, att H. K. M.ts [illegible] måå bliffwa behollen.

N. 7.

Siden skall hr Jacob : lige maade well besætte de en-
der Befestningerne, og for all ting Nyborgh og [illegible]
[illegible] med stark garnizon, og saa lenge om mueligt icke
at alle Skibe [illegible] sluttet derudi; Og skall S. K. Mts. Krigs-
folck saa lenge handelen varer, at forholde sig stille, og
icke giffue sig [illegible] sin fordeel paa nogen [illegible], saa icke
handelen icke sluttes.

Hvor nu handelen gaar for sig, da skall S. K. Mts. Feltøffuer-
ste, [illegible] sig effter dett som i Nyborgh effter tractationen
tracteret og besluttet bliffuer. Men hvor hen icke gaar for
sig, da skall Feltøffuersten strax [illegible] till Nor-
gaarden, og [illegible] derifra og till Nyborgh, alle de
Skibe [illegible] og [illegible] og anndet sodannt som der findes, saa well
som der om kring, saa [illegible] mest mueligt; Og [illegible]
saa alle Skibe thil Flotten, og dett well befæste, og med
folck og annen [illegible] [illegible]; I lige maade skall og
siden [illegible] Skibene thil alle Befestninger, som i S. K. Mts.
hender nu icke, alle : medlen tid komme kunne, og Be-
festningerne med [illegible] og [illegible] folck besættet. Og
skall siden Feltøffuersten [illegible] sig effter den [illegible] In-
struction, som Commissarierne [illegible]. Imidler-
tid hvor [illegible] sig [illegible] nogen [illegible]
da [illegible] S. K. Mt. : dett saaledis resolveret, at [illegible]
[illegible] skall : Feltøffuersten [illegible], tilbinde de [illegible]
[illegible]; Og [illegible] de den [illegible] under tage

skall han med største [illegible] aff Krigsfolcket [illegible]
Dog at en [illegible] og [illegible] Krigsman med
en stark garnizon [illegible]. Men hvor
de [illegible] icke [illegible], skall [illegible] [illegible]
[illegible] Krigsfolck, [illegible] som [illegible]
[illegible] sic supra

Sedan skall H:r Jacob i lijka måtto wäl besätia de an-
dre befästningerne, och för all ting Nöteborgh och Iwan-
gorodt medh stark garnizon, och så länge som möjeligit ähr
[illegible] eller Rysser [illegible] därtill; Och skall H. K. M:ts Krigs-
folk så länge handelen wähner, alt förhålla sigh stilla, och
icke gifwa sigh uthi sin fiendel på någon äfwentyr, förr än
handelen ähr sluthen.

Hwar nu handelen går för sigh, då skall H. K. M:ts Fältöfwer-
ste, wätta sigh effter dett som i Wijborgh effter tractationen
tracteret och besluthet blifwer. Men hwar han icke går för
sigh, då skall Fältöfwersten strax sielff [illegible] till Nou-
gården, och lathe föra därifrån och till Wijborgh, alle de
Klockor så och Skrifft och annat sådant som där finnes, så wäl
som där om kring, så myckit mäst möjeligit; Och [illegible]
så alle Rysser uthur Staden, och dett wäl befästa, och med
folk och annan nödtorfft förseeia; I lijka måtto skall och
sedan [illegible] Rysserne uthur alle Befästninger, som i H. K. M:ts
händer nu ähr, eller i medler tijd komma kunne, och Be-
fästningerne med Swänskt och Finskt folk besätia. Och
skall sedhen Fältöfwersten wätta sigh effter den Bij In-
struction, som Commissarierne ähr medgifwen. I medler
tijd haar Fältmarskalken sigh understå någet emot Pleskou
Då ähr H. K. M:tt: dett fallet således resolveret, att Ewert
Horn skall i Fältm. frånwarru, tilbinde de Plesko-
witer medh [illegible]. Och där de den icke understå

skall han medh större dehlen aff Krigsfolket draga dijt,
Doch att en annan beskedeligh och beskiedeligh Krigsman med
en starck garnizon lämnas i Nougården. Men hwar
de ha icke wele understå, skall han icke heller [illegible]
[illegible] Krigsfolk, medh mindre han kan sielff [illegible]
[illegible] Actum ut supra.

Gustavus Adolphus

5.
15. Juni 1613

22

Gustaff Adolph medh Gudz nådhe Sweriges, Göthes och Wendes utkorade Konungh och Arff-furste, Storfurste till Finland, Hertigh till Estland och Westmanlandh.

Wår synnerlige nådige willie och benägenheet medh Gudh Alzmechtigh tilförende. Wij hafwe någre resor genom wåre schriff-welser latit Edher her Jacob de la Gardie nådeligen förnimma, huru wår käre broder höghborne Furste Hertigh Carl Philips skul-le medh thet fürderste her ifrån och åth Wiborgh affärdigat blifwe. Nu är thet och nu så widt kommit, att H: K:t fullkombligen resferdigh är, och allena förwänter om en godh seglande windh, then Gudh nådeligen snart förlähne, Thå förhoppes man, att medh H: K:ts resa öfwer till Wiborgh icke länger kan fördrögt blifwe. Och medan wij nu medh H: K:t hafwe förordnat någre wåre godhe Män till Commissarier och Sendebudh som handlen der i Wiborgh emellan oss och the Ryske befullmechtigade, som therhoden komma kunne, drifwe och tractere skole, Ther till wij och Edher ibland the andre deputerat och betroodt hafwe. Nu är förthenskuldh ähnu som tilförende wår nådige willie, att i hafwe budh till the Nougorodske ständer och låthe them förnimma om H: K:ts ankompst till Wiborgh, såsom och till the andre Ryske herskaper, Och them förmana, att the medh thet första och i rätten tijdh wele sampt medh the Nougårdske Män der förskicka theres fullmyndige Sendebudh till Wiborgh, ther att handle och tractere medh wåre Commissarier, huru och om the wele som wår käre broder till then Ryske höghet och Regeringh i thet Ryske Rijkett komma skall. Såsom och andre saker som oss och Sweriges Rijke, och the Ryske ständer emellan kan lände till fridh, enigheet och länglig wälfärdh och bestånd, Ther till i Edher och effter wår förordningh och begäran wele obeswären beflijtha lathe, Och sampt medh the andre wåre gode Män beflijthe om alt thet som i kunne befinna oss och alla wår käre Fädernesland kan lände till wälfärdh och bästa, effter then Instructions

N. 2

tiänester, som i wij ther vtj giordt hafwe, Och som i samptligen med
enhälligh rådh betänckie widhsammast och möijeligast i warre kun-
nen, som i medler tijdh handelen vpstiäller hijt i Wiborgh, medh
i wårt Krigzfolck förhollas skall, haffuer i tilförende i wår willie
nogsampt förnummet, ther om och elliest wår troo Man och
Marskalck Evert Horn Eder i wår willie ytterligare wordt at
berättie och tilkännagifwe. Förser oss nådeligen, at i så wäll
ther om som andre, Eder trooheet och flijt inthet spara.
Thet wij äre Eder medh gunst och nåde igen bewogne. Befale
Eder her medh Gudh Allzmechtig. Af Stockholm then 15 Junij Åhr 1613.

Gustavus Adolphus

[illegible] ist [illegible]
[illegible]

6

[illegible]

Till [illegible] och Sweriges Rijkes troo Man, Rijks
och General Fältöfwerste vthi Rijßlandh, Edle och Wälborne
Herr Jacob Pontusson De la Gardie Frijherre till Eckholmen, Her=
re till Kolkis och Runsöö, tiennstwilligen

Tienstligen.

6
[illegible]

Till Ofwerheligh, wår och Sweriges Rijkes troo Man, Rijkz
och general Feldtöfwerste j Rijßlandh, Edle och Wälborne
Herr Jacob Pontusson De la Gardie Frijherre till Eckholmen, Her-
re till Kolkan och Runsöö, Tiänstwilligen

Tiänsteligen.

9.
16. Juni 1613

Gustaff Adolph medh Gudz nådhe, Sweriges, Göthes och
Wändes Utkorade Konung och Arffurste, Storfurste
till Finland, Hertigh till Estland och Westmanland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet medh Gudh tilförenne.
Wij wele idher her Jacob dela Gardie nådeligen icke förhålla, att
effter som Krigzfolcket [illegible] ibland wåre Undersåter uthi Norlanden
så wäll som Österbotn och Finland, öffwer Lorentz Wagner och hans
Ryttere, i thet, att de medh stoore beskattningar och gästningar, dem
så hafwer förderffwet, att de nu icke förmå till att uthgöra then nyttigheet
som them bör oss och Cronan. Derföre så begäre[illegible], att then [illegible]
[illegible] ankommen sijt till Ryssland, [illegible], att [illegible]
[illegible] någon [illegible] och [illegible] förskicke sijt till oss, att
[illegible] till [illegible] medh [illegible] till [illegible],
[illegible] uthan någon fördröjning [illegible]. [illegible]
Gudh befalendes. Aff Stockholm den 16 Junij Anno 1613.

Gustavus Adolphus

N. 12

63

Till ädell wälbördigh man och Sweriges Rijkes trowe Man, Rådh och
Generall öfwerste uthi Ryssland, Edell och Wälbörne Herr Ja-
cob de la Gardie, Friherre till Eckholmen, herre till Kolka
och Runsa, synnerligen
gunstligen.

21. Juni 1613. 10.

26

Gustaff Adolff von Gottes gnaden der Schweden, Go-
then und Wenden erwehlter König und Erbfürst,
Großfürst in Finland, Hertzog zu Ehsten und Westmanland

Unsern gnedigen gruß, und geneigten willen zuvor, Edler
und Wolgeborner, lieber getreuer. Nachdem der wei-
land unser geehrtester und hertzgeliebter herr Vatter
hochlöblichster und Christmilder gedechtnus, Zeigern
den Manhaften Lorentz Baum für einen Cürisser
gebraucht, Darnach auch unter Bannirs Obristen
für einen Leuttenant sich gebrauchen lassen;
Als begeren wir hiemit gnedigst, Ihr wollet Ihn
wieder zu einem Bevehl, entweder unter Obristen,
oder worzu Ir Ihn am besten Qualificieret werd-
en; Daran geschicht unser zuver-
lessige meinung, und wir bleiben Euch mit gnaden
und allem guttem geneigt, Euch Gott bevehlend; Datum
auf unserm Königlichen Schloss Stockholm den 21
Junij, Anno 1613.

Gustavus Adolphus

924

619

63

5

Dem Edlen vnnd Wolgebornen vnsern vnnd des Reichs Schweden
lieben getrewen auch verordnetem Veldtherrn im Reüßlandt,
Herrn Jacob Pontesson de Lagardie Freyherrn zu Eckholm,
Herrn zu Koleka vnnd Rundsöe.

617.

63

5

Dem Edlem vnnd Wollgebornem vnsern vnnd des Reichs Schweden
liebenn getrewen auch verordnetem Veldtherrn in Reüßlandt,
Herrn Jacob Pontesson de Lagardie Freyherrn zu Eckholm,
Herrn zu Kolcka vnnd Rundsöhe.

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Swe-
riges, Göthes och Wendes vthkorade Konungh
och Arffurste, Stor Furste till Finland,
Hertig till Esthland och Wästmanlandh.

Wår synnerlige gunst, nådige wilie och benegenheet, medh
Gudh Alzmechtig tillförende. Wij förnimme herr Ja-
cob di la gardie vthur eder skriffuelse, Dateret Nou-
gården den 9. Junij, Så well som vthaff Edward Horns
berättelse, att de Ryssars ótroheet och falskheet, ähr nu på
lyghtene vthbrusten, Och att de Muskowiske haffua sigh en
heiffwudh och Storfurste vthkorat; hwilken de Pleskow-
wister och flere skole haffua hyldhat, Och [illegible]
wijt [illegible] [illegible], och nu seden [illegible], och wåre
Knechter nederhuggit; Derutaff wij wäre tillstånd i
Ryßland lätteligen merckie kunne. Så alldenstund
wij nu nogsampt see och förnimme, att hwadh der effter
dennom deß vthwärckas skall, dedh måste skee medh Swärdz-
egg, Och der ingen någon tracteras kunde medh dem, på
H. K:e wår Kiäre Broders wägnar (: hwilken wij för någon
tijdh sedhen att Nijborgh affärdat haffua :) Så will dedh
likwäll begynnes och fullföllias medh Swärdz krafft
och twång. Derföre ähr nu effter denne dags oss nödigt,
att i edher Jw så well för de Nougårdiske som andre fiender
achte, ändoch att man dem icke alldeeles, så länge de sigh
stille förholla, måste slå för hufwudhet, vthan så mycket
skee kan medh dem fiendtligen handla. Doch see eder före [illegible]

den Polniske Öfwerste ingått hafwer, där medh icke wij
wäll tillfridz, Doch holle wij thet onyttigt och osäkert, at
begge wåre folck och hwarer Kommer tillsammans, Ty än,
doch de swäria hwar andra, Så kunne i doch lätteligen be-
finna, hwadh een sådan edh ähr till at tro, Jemwäl förder-
fwelidh så myckit möjeligit undfly deras sammangång,
och icke lefwa wårt Krigzfolck Komma i ett Läger, Tå där
någon olycka där af kunde förorsakas, wore thet försent
re perfecta, at ånger: Men så myckit kunne i edher medh
honom förena, at i icke holle ett trygdt och säkert
stillestånd medh hwar andra, Så at i och edhers underhaf-
wande Krigzfolck, icke skole tillfoge thet Polniske
folcket, eller thet Land som de innehafwa, någet fiendt-
ligit. Icke heller de edher, Uthan där i möthes ut, då må-
tte som wänner och wäll förlijkte. Och hwar i ett sådant
stillestånd och Cessationem armorum medh hwar andra ingå,
Då skole i thet antingen giöra på wisse terminer, Nembligen
Åhr eller till thet högste Sex Månader: Och sedhan när
de ähr förflutne, om i medler tijd ingen annan resolution
Kommer ifrån oss, uthan förnyje och renovere Stilleståndet
på Åhr eller Sex Måner, där thet så rådeligit och nyttigt,
effter tijdernes omständigheeter kan synnes. Holler och giör
medh dem ett Stillestånd determineret på begges edher
Konungers ratification och bewillgning: Och på thet
saken nu hafwer desto bättre skeen och afgiörande, då må-
ge i lathe Gonsefski weta, at wij hafwe skrifwit wår Konung-

gen i Polen till, och oss tilbiudit till fridh och enighet medh
honom (efftter som wij eder och nw brefz en Copie till
skickar.) Och der han der till hugh hafwer, då kan wäll
en stadigh fridh oss emillan slutes blifwa. Och sedhan bätter
wänskap och förening oss hället emillan. Wij hafwe och be
kommit wår Trumeter tilbaka, medh swar ifrån Ko
nungen i Polen, efftter som i meningen af denne medh
följande Copie kunne förnimme; Der aff i tillstundes
oss emillan see kunne, och wij fremdeles icke något mehra
kan blifwa till sakan giordt, eder wäl tilskrifwa.
Hwadh de Finstere Stycken widh kommer, som i eder oss
gagnelighit wara, att ifrån Nogården och hijt skickat motte
Dett ähr oss behageligit, Och wele wij effter edert förslagh
skicke dijt några små Kopper Stycken, som i Fält kunne
brukas och föras, medh dett första. Och effter wij en
alle kundskaper, dei icke så grundeliga wara, då försee
wij oss till eder nådeligen, att i der [illegible] Jo samme
wäl och [illegible] gagn och bäste; Och der de No
gårdiske holle sigh stilla, att i medh lempa skille dem widh
Stycken, och allraförst [illegible] wår fördel, Men finne i nå
gon [illegible] medh dem, och i dett allraförst giöra kunne, att i
då och så dett fall [illegible] ifrån dem, både Stycker och
Klockor, och dem om möijeligit ähr, skicka medh ut hijt,
så att de må komma i wåra händer, [illegible] och [illegible]
ne alle Stycker ifrån de Befästninger, som till [illegible]
icke hollas kunne, Der dett till något Krijgh eller
freyde komma skulle, efftter som man på både delar

måste wara tillredh. Medhen wij nu see att sakerne så
lenderne stå i Rijssland, då ähr wår nådige willie, att i stå
dett och så effte möijeligit, oss en kundskaper till skrifwa
[illegible] Och altidh hafwa eder [illegible] hijt emillan. [illegible]
[illegible] wij eder i [illegible] icke [illegible] förhålle. Och befale
eder Gudh Alzmechtigh. Datum Stockholm den 28 Junij
Anno 1613

Gustavus Adolphus
m. p.

där i Nowgården will föra, att de icke förwachte ähre, Och i icke
mehr äff dem (: hwilke dageligen kring om ehder ähre:)
blifwe öffwerijlade, Så länge Gudh will att i kunne stå
undsättning på folck. Wij afwärde nu Myngstand Re-
gementer, äff godhe och Exercerede Soldater, hwilke wij på
tree Månader hafwe Contenterat, Och skall Edwund Horn
wara dem till ehder följachtig, Och förmode wij att Obrist
Regementer, huar dedh icke förr ahnkommer, skall dock
på att minste möjte desse wåra Ryter: Gustaf Andersson
medh dett Swänske Regementer, hwilke wij och ehder förskrifwe,
medh afwärde; Och så snart oss möjeligit ähr, skole de öfwri-
ge Soldater som under Rudenskant warit hafwe, följe ef-
ter; Och förmodhe wij att nähst i stå dedh finske folket där till,
att i skole wara effter tijdzens lägenheet starck nogh, Dock
kunne i oss underrätta om alle saker, där om wij sedan
effter sin tijdhz Credituer, om dedh sin fartab disponera och
lagda wele. Oss ähr och kunnigt att wij förnimme, att alle
Ryster ähre utaf Nöteborgz Undersåter, Och twiffle wij in-
thet, att i dedh samme de andre Ståthållare på Iwangorodh,
Coporie, Ladoga, att giöra befalet hafwe, I wele och förmana
alle Ståthållare där i Landet, att de see sine saker wäll
före, Så att ehuru dedh ken medh de Muscowitiske löpa, an-
ten ehrt kommer till fridh (: där effter man i synnerhet
tracta måste:) eller till Krijgh, att man där gränze befäst-
ningerne ken wara mächtig och hafwe i händer. Huad
dedh stillestånd wedhkommer, som i medh Alexander Konsetskij

63

Till Ehrligh Edle och Welborne Sweriges och Konungz Rikis tro
Man, Rådh och General Fäldtherren uthi Ryßlandh Her Jacob Pon-
tußon DelaGardie Friherren till Eckholm, Herre till Kolka
och Runtza, Tiänsteligen.

Ödmiukeligh.

ankom [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
23 Junij A° 1613

(63)

Till oss ynnestelig Edle och Welbornne man och Gunstige Rikis tro
Man, Rådh och General Fäldtherren vtj Rysslandh herr Jacob Pon-
tusson Delagardie Friherren till Eckholm, herre till Kulla
och Runtza gunsteligen

Tienstelig[?]

antwort och ...
...
23 Jun. A. 1613

12.
20. Juli 1613

32

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe Sweriges Göthes
och Wendes vthwaldh Konung och Arffurste, Stor-
furste till Finland, Hertigh till Estland och Wests-
manneland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet medh Gudh tilförende. Wij
wele idher Her Jacob dela Gardie gunsteligen icke förholla, att denne breff-
wijsare och Schottske ädle Jonatan de Peebles, är nu nyligen hijt
ahnkommen ifrån Engeland, och hafwer vnderdånigheet praesenteret oss
sin tienst att wele sigh godwilligen lathe bruka. Medh slikt, emot wåre
och Sweriges Rijkes fiender, Ödmiukeligen begärandes om wår för-
schrifft och nådige Commendation till idher denn oss icke hafwer täckts ho-
nom att förwägra. Och wele förmenandes att förbemelte Jonatan, när han
dijt ahnkommendes warder, vthi wår tienst antager wijdare och derhoos
honom till någon lägenheet och wälldor, så widt han denne förschrifft ho-
nom vara tienligh och bruukeligh, förhielper, så att han må förnimma
sigh denne wår förschrifft något hafwa nutit tilgodo. Befalandes
idher Gudh allzmechtigh. Aff Stockholm den 20 July
Anno 1613.

Gustavus Adolphus

22

B13

Till H. Kongl. Maij:tt och Sweriges Rijkes trooman, Rådh och General
Fältherre vthi Ryssland, Edel och Wälborne her Jacob de la Gardie Fry-
herre till Eckholmen herre till Kolka och Runsöö

gunsteligen

13.
22. Jul. 1613

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe Sveriges, Göthes
och Wendes Utwaldt Konung och Arffurste, Stor-
furste till Finland, Hertigh till Esthland och Wästman-
landh.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet medh Gudh tilförende. Wij
wele idher her Jacob de la Gardie förmedh nådeligen icke förhålla, at efter
wij förnimme at uthi Nougården skole wara någre sköne Hjortar, synner-
ligen [illegible] de [illegible], Då hafwe wij derföre affärdigat denne wår
tienare Anders Andersson, och honom befalat at han samme Hjortar eller
och flere de beste som der kunna finnas, skall föra medh sigh hijt till Sue-
rige, Wele förthenskuldh, at så snart han hen dijt ahnkommer, i honom strengt
medh för:ne Hjortar skynde tilbaka hijt igen och icke hinder. alle måtte
beforderlige så at de medh altheförste mågha komma hijt till Sverige
eller och hafwa icke längre dhe nådeligen till Nöteborgh. Och hafwe wij
så medh, i på alle fall icke mågha wara Hjortar för uthan, sändt under
dijt i stedhen igen medh för:ne Anders Andersson. Befale idher Gudh
Allzmechtigh. Aff Stocholm den 22 Julij Ao. 1613.

Gustavus Adolphus

21.

Till H. Kongl: Ma:tz och Sweriges Rijkes troo Man Rådh och General
Feldtöffwerster vthi Rydslandh, Edle och Wälborne her Jacob de la Gardie
Friherre till Eckholmen, Herre till Kolcka och Runsöö gunsteligen.

Anno ... den 3 Septemb: åhr 1613

49

Till oss elskeligh trooe och Sweriges Rijkes Man, Rådh och General Fältöfverste uthi Ryssland, Edle och Wälborne her Jacob de la Gardie Friherre till Eckholmen, Herre till Kulla och Runsöö gunsteligen.

ankom i [illegible]
den 3 Septemb: åhr 1613

63

14.
26. Juli 1613

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Sweriges Göthes
och Wendes Utkorade Konung och Arffurste, Stoor
furste till Findland, Hertigh till Estland och Wäst
manlandh.

Wår gunst och nådige benägenhet medh Gudh Allzmechtigh tillförenne.
Wij kunne ider her Jacob Pontusson icke förhålla, at wij af någre
eder åtskillelige Schrifwelser förnummit, af [illegible] wij [illegible]
medh wår [illegible] Decret Ryssarne then 6. July sidst förl.
hwar, hafwe förstått then stoor falskheet och bedrägerij ther medh the
Ryssar omgåå, effter som the [illegible] och [illegible] nogsamt hafwe
bewist; och oss [illegible] at wij [illegible] förmodat bör
skee. [illegible] omständigheter wij
berättade kunne Judicere at [illegible] Wiborgh myc-
ligen skall hafwe någon framgång [illegible] wij och förnimme thet i
icke heller till then handel någet lust hafwe. Therföre [illegible] oss för an-
dre wichtige orsaker skull [illegible] thet at förfoge oss någon
närmare till eder, och begifwe [illegible] medh första [illegible] Gudh, till Find-
landh, ther wij då om alle saker [illegible] underrättelse be-
qwämligare och bättre än her bekomme kunne; och begere förden-
skuldh nådeligen at i oss dagligen och så offta möijeligit, låthe
wette sakernes tillstånd ther i landet. Att i icke kunne
komme ifrå [illegible] kunne wij wäl besinne; [illegible] icke
heller förordnedt eder till Wiborgh, så framt wij [illegible]
ankompst på then tidh något rätt hade. [illegible] förnämlighast
att i bliffue ther qwar hoos krigzfolcket, och hålle landet oss tilhanda.
Men på thet i emellertidh någon må wara hoos handelen som sigh
på the Ryske saker förstår, Så hafwe wij tillschrifwit Måns
[illegible] at han sigh till Wiborgh wille förfoge, och wara wåre
Commissarijs på handelen bijståndigh. Wij förnimme at i skole
kunne hoos eder så länge umbäre. Effter wij och förnimme af
eder skrifwelse, at alldenstundh i ingen handel skole blifwe
uthi Wiborgh, Så wele i låthe the [illegible] drage dijt och [illegible]
bädhe sakerne hoos oss och H. Kl. Hertigh Karl Philip, [illegible] them
wele wij hafwe eder nådeligen opåminnt, att i ther medh Cauti
och försichteligen omgåås, och så myckit möijeligit och medh fuge
skee kan, at H. K. namn ther hoos them icke offta nämpnes hoos
the Ryssar, [illegible] H. Kl. kunde till Stoor-
furste öfwer thet Ryske Rijket antagen wardhe. Ehuruwäl
sådant the [illegible] allrede [illegible], på hwilket orsak wele wij
H. K. icke dijt sände, effter som the icke heller så mechtige äre, at

187

the sighs sielffwe forsäcra kunne. Der the och saker ähre ifrå
then Contract som emellan edher och dem uprettet ähr. Der medh
ähr icke ok E. Kf. Mtt. uprichtighet stadt förmält för oss, Alldenstundh
E. Kf. Mtt. icke ähr ännu theres Ofwerheet, thet tilll Nyköpingh kom
man att tractere medh them, och står ännu ij beredh om the orå
såge sijdher kunne om Conditionerne emot ... Då måste
[illegible] medh oss och icke medh E. Kf. Mtt. först tracteres, efter som och all
den kostnaden som ähr ... ähr och en annan ... skulle, går
[illegible] ... Hwilket wij icke i någon annan Meining
[illegible] tillskrifwe, än att i så måtto the ... ellier ...
[illegible] ... kunne ... doch att ...
[illegible] discretion sielff såledh moderere som ... och ...
[illegible] ... Mönchhusens Regimente ... wij ...
[illegible] för fiorton dagar sedhen ... Narffwen ...
[illegible] ... haffue ... så förnimme wij sedhan
att the skole af ... Gården ... edher befallningh wäre
... till Narffwen, thet wij och nu ... dagar ... Regimentet ... förskickat ähr, och ... under
skoleset ... ännu ... ligge. ... Folcket ...
ther i ... om som ... medh oss förmendt haffwe, tyckie oss
icke rådsampt wara lenger att ... för then orsaken skuld
... skole ... the ... the tancke
att wij haffue oss medh the ... förmeent ... theres Affecti,
en skall ... förargh än ... då ähr icke
heller nyttigt att wårt Folck och the Folcket ... Ungåt,
medhan ... oss emellan ähr ännu ... Alldenstundh
sådant ... gemenligen ... efter sigh.
Hwilket förnempligh medh ... edher ... them
efter som wij tillförende edher tillskrifwit haffue, ... wara
... förmälte om, wele wij ... till ...
... tidh, allramest att wij ... nödtorfftigste, haffue
edher ... tillkomme ... medh hast. Och ähre wij edher alltidh
medh wår ynnest och nådhe bewågne. Gudh befalendes. Aff
Nyköpingh then 26. July. Anno 1613.

Gustavus Adolphus

Till oss elskelige män och Sweriges Rijkes trowe Man, Rådh och General Fältherre vthi Rysslandh, Edler och Wälborne herr Jacob Pontusson de la Gardie, Frijherre till Eckholm, och herre till Kolcka och Runsiö.

Nådeligen

[illegible] die 27
Augusti [illegible] 1613
[illegible] K: Ma:tz
[illegible]
[illegible]

Till os elskelige min o[illegible] Sveriges Rikes trone Mayt Rådh och Gene-
ral Fältherre vthi Rysslandh, Edle och Wälborne Herr Jacob
Pontusson de la gardie, Friherre till Eckholm, och herre till Runsa

Kiärligen

och Runsöö

15.
2. Sept. 1613

38

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Sweriges, Göthes och Wendes vthwaldhe Konung och Arffurste, Storfurste till Finland, Hertigh till Estland och Westmanlandh. etc.

Wår synnerlige gunst och nådhe medh Gudh tilförende. Wij wele idher her Jacob De la Gardie nådeligen icke förhålla, at efftter som wår tienare och Rijttmestere Richardt [illegible] förlidhen tijdh hafwer warit förskickat hijt till oss, från thet finske Krigzfolcket, som nu äre i Rydzlandh, till at fordre besked om deres Löön och Besoldningh, Så ändoch wij icke äre obenägne, deres trogne tiensth, till thet bäste i alle måtto nådigest at ihugkomma, Likwäll medan wij, för månge besynnerlige saker, som här på then tiden hafwe warit förhänder, icke ännu hafwe der någen wiss förordningh kunnet latha göra, Och wij hafwe här icke lenger wele vppeholle ifrån sin Sakher, Hafwe wij derföre förskickat honom tilbake igen; Och wele med allerförste latha göra wisse förordninger, så wäll öfwer the Finske, som Lijfländske, och andre af wårt Krigzfolck som nu äre i Rydzland, Så at de wäll skole blifwa Contenterede och tilfridz ställde, efftter, som i och them förändringh derom widare besked her ifrån bekomma. Der medh i them medlertijdh kunne förtröste och [illegible] ställe, Dijsom och derhoos göre idher högste flijt, på thet the sijt i dem kunne holle willige. Wij äre altijdh benägne så wäll idher, som och deres troheet och nyttwndigheet emoth oss och Sweriges Crone, med all Konungzlig gunst nådigest at ihugkomma. Och befale idher her med Gudh Alzmechtigh. Af Stockholm den 2 Septembris, Anno 1613.

Gustavus Adolphus

114.

15.
2. Sept. 1613

38

Gustaf Adolph med Gudz nåde, Sweriges, Göthes och Wendes utkorade Konung och Arffurste, Storfurste till Finland, Hertigh till Estland och Westmanneland, etc.

Wår synnerlige gunst och nåde med Gudh tilförende. Wij wele eder ther Jacob De La Gardie nådeligen icke förhålla, att effter som wår tienare och Ryttmestere Richardt Hendzson förmigen tydh hafwer warit förskickat hijt till oss, ifrån thet Engelske Krigz folcket, som nu äre i Rydzlandh, till att fordre beskedh om theres lön och besoldningh, Så änskönt wij icke äre obenägne, theres troghna tiensth, till thet bäste i alla måtto nådigesth att ihugkomma, Likwäl medan wij för månge besynnerlige saker, som här på thenne tijden hafwe warit förhindrat, icke ännu hafwe then någon wiss för ordningh kunnat läthe göre, Och wij honom här icke längre wele uppehålle ifrån sin Sacher, hafwe wij therföre förskickat honom tilbake igen; Och wele med allerförste läthe göre wisse för ordninger, så well öfwer the Engelske som Skottländske, och andre af wårt Krigzfolck som nu äre i Rydzland, Så att the well skole blifwe Contenterede och tilfridz ställde, effter som och vthan längh fördrögningh therom widere beskedh her ifrån bekomma skole. Ther med i them vthi medler tijdh kunne förtröste och försäkre, Såsom och therhoos göre eder högste flijt, att i them sätt i thenn kunne hålle i willige. Thet Wij äre altijdh benägne så well eder, som och theres troghet och nödtrångighet mooth oss och Sweriges Crone, med all Konungligh gunst nådigesth att ihugkomma. Och befale eder här med Gudh Alzmechtigh. Aff Stockholm den 2 Septembris, Åhr 1613.

Gustavus Adolphus

14.

613

Till [illegible] och Swerigis Rijkis troo Man,
Rådh och general Feltt [illegible] i Rijsslandh, Edle
och Welborne Herr Jacob Pontusson De la Gardie, Frij-
herre till Eckholmen, Herre till Rolax och Runsala,

Gunstigligen
Nådeligen

16.
6 Sept. 1613

40

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Sweriges
Göthes och Wendes etc. Utwalde Konungh och Arffur-
ste, Stor Furste till Finland, Hertigh till Estland
och Wermeland etc.

Wår synnerlige ynnest, nådige willie och benägenhet, medh
Gudh Allzmechtigh tillförende. Wij förnimme af edher se-
naste skriffuelse, herr Jacob, huruledes sakerne där hafwe
edher förmält, och att i ännu medh folket liggiandes för
Tifftijn, förhoppandes att bringe dett oß tillhande igen. I synner-
het begäre i af oß, wedh första möijeligheet på penninger och Prouian-
dt, till Krigzfolkzens betalning och underholdh. Huar
på wij edher till swar, nådeligen icke wele förhålla, Att
ändoch wij stode i wisse hopp uthi den Meening, att wij de
ther nyligen draghmål, skulle hafwa kommit öfuer,
skicka till edher, både dett Inländske och Utländske Krigz-
folket, som wij i beredskap liggiandes hade, Så dock wij se-
dhan och i tijdh, oß medh alle nödtorffter förseire, och där-
den skicke medh, huar medh Krigzfolket kunde blif-
wa opholles, och mycket fruchtsamblijgen i saken uträt-
tat. Men wij icke öfuer tillförsicht, medh den stoore nöd,
som de hafwe hafft att fordra, sålunda beswärade blefwe,
att wij hafwe måst lathit dem så länge ligge, för än de
hafwe kommet blifwe Contenterede, där igenom icke al-
lenast tijden ähr förlupen, och månge rijkis Land icke liten ille fa-
ret, dryger och gressligheet fortärt, och wij alt här till
af dem, mer än kunnigt blifwe beswärade. Och alldenstund
de nu så snart på hösten ähr affärdade, att de nyligen i
denne höst, mycket swårligen skole kunne vträtta, och oß

Dhetta likwäl icke wäl möjeligit ähr, dhen här ifrån dhenne gångs
medh allehanda nödtorffter unsätta att försörja, ähr wij medh
dhem giordt hafwa, Och huar ähr noget kunde fåå tillsamman,
så kan dhet doch för sådhan skuld icke blifwa ifrån skickat,
Hwarföre och på thet, wij thet wåre Undersåter i Swerige och
Finland, noger hielp till thet tillkommande åhr kunne göra
att förmedha, Då wele wij icke, att de noget Borgläger tage
skola i Finland eller Lifland, Uthan ähndoch wij doch wäl förnim
me, att på de Ryssan lähnen ähr ringa att liggia, Och wij holla
före att dhet land förderffwat ähr wordet rijkit, Uthan wår
willie och befallning, att så snart Godh tijdh tillåter att gifwa nåhor
lijkit, dhet i kunne ther in Tyskland och [illegible], att i dhe nähr de
Orterne ähr wäl beqwämt och förtsänder(?); lather kalla till nåhor alt
Krigsfolkett, både Ryttare och Knechter, Inlendske och Utlendske
som där nu ähr i Landet, eller ännu kan komma, och förläggia
dhet in i Nougarden Stadh, sampt Staranusen(?), och näst omliggian
de Städer, så wäl som i Klöstren, Och tillsäija Borgemästare(?)
sampt Abboterne och Münckarne, att de hwar effter sin wiss
quota, holla oss så mykit folck, som wij där i landet kunne
hafwa, medh Underhollning, medan de i Borgläger liggia, så att
de där på dhenne(?) om kostnadt, moghe underhollder blifwa till
Wåhrdags(?) Då att hwar wij i tillkommande Winter, noget
kunde bringa op, att dhet sedhan i tijdh, och oss och Rijket till nytto,
framdeles kunne anwändt warda, Och måste i imedlertid sköta om,
huar de ähr noget giöra och sina sigh där medh, Uthan huar de medh
godho icke wele, att i då liggia folcket dhem på halsen, Ty oss synes
Lägenheten nu ähr, icke wäl möjeligit fallar, i en hast att under
hålla folcket här ifrån medh nödtorfftige proviant(?), Och att lath

för hiere(?) wårt rijkit landh, som nu myckit skadt ähr, Dhet
will oss i längden icke wara dragelight, Wij tyckie nogot
att landet där en Krijg skall wara illa fahrit, och icke wijdh
sin förmögenhet, Men så hafwa wij och twå onde wälker, måste
utwälie dhet minsta, och före holla att de Nougårdiske Uts
armod, på hwilket twå wij doch icke myckit byggie ähr att
wåre egne Undersåter, till hwilka wij måste en hielp lijka,
skulle förderffwat, Doch måste hafwa i Summarhet godt op
medh de Landzändarne som näst wår gräntzer liggie, som ähr
Wijsborgh(?) Caporie, Jama, Iwanogrodh(?), Ladoga etc. Thy att de nu
ge behollne blifwa, och minst betungade, Huar i och hafwa
alt Krijgzfolcket tillsammen där sedh Nougården, De kun
ne i bätter tunga dhem till hörsamhet, Och allmest om de Mu
skowitter sigh noget wele företaga, kunne dhem snart godh,
Dhet kan handlas medh dhem, medh fredh, så wijdt dhet gälla kan
och nu, Och doch altidh föreskrifwat, att wij icke annat där medh
söka, ähn en wiss och säker fridh och ändskap, på alla sydor(?)
willan oss och de Muskowiter, effter som dhet och i sanningh
ähr, Doch så att wår och wåre Rijkes egen Securitet och så
kan hafwa, nogh sampt Caveret blifwa. Wij hade wäl för
medett, att kunna noger annan utwägen, Men alldenstund
wåre Undersåter myckit ähr utarmade, af dhenne långlige
så och mere freijde, och af Krigzfolckzens durchtågning och
länget liggiande, att wij icke så hastigt kunne hafwa nu
en ansenlig hielp af dhem att förmedha, Och wij gierna
sågo, att wåre Undersåter måtte noget komma sigh före igen,
Därföre måste i söka alle medell på den orth, att folket må

någorlunda där kunne underhollet och tillfreds ställt. Till
hwilket wij intet bätter eller beqwemligare see, ähn dedh sen
förbe.te ähr. Wij hafwe och nu i desse dagher afsändet Reinholt
Taube här ifrå och till Narfwen medh sitt Compagnie [illegible]
[illegible] Soldater, Och skall Jöffren Andersson medh sitt Regemen-
te i lijka måtto följa effter, Dedh hafwe wij honom förordnet
at Landstijga medh [illegible], och sedan begiffwe sigh till edher till
Nougården; Desse hafwe wij edher så i hastigheet welat
wete låta, Hwadh i sedan kunne desto bätter där effter rätte och
laga kunne, Och när en annedh hände, hafwe i skriffwe om
oss medh första resolvere. Edher Gudh befallendes. Aff Stock-
holm den 6. Septembris Åhr 1613.

Gustavus Adolphus

17. / 23. Spt 13

42

Gustaff Adolph medh Gudz nåde Sweriges Göthes och
Wendes vthwalde Konung och Arffurste, Storfurste
till Finland hertigh till Estland och Westmanland.

Wår gunst, nådige willie och benågenhet medh Gudh Alzmechtigh tilförende.
Hwadh wår meningh och willia warit haffuer, om then Muscowitiske handelen
thet haffue i noghsampt then tijdh förnummit af Instructionen och then In-
structionen, thet och wår nådige Resolution, wåre Commissarier medgiffuen: Then
medh wij thet och för thenne gånge [illegible] tilförlåteligh, att i så wäl
som the andre wåre Commissarier [illegible] ider [illegible] ärende,
att emillan oss och Rysserne måtte [illegible] och stadigh freedh [illegible], och en
[illegible], ett förbund medh [illegible] thet kan
[illegible] medh [illegible] eller på thet andra
sättet, Allenast oss [illegible] Rysserne tilsluta
medh Krigh vthföra: [illegible] ingen tingh så högt åstunde,
som att sakerne emillan oss och Rysserne i någon säkerhet och stadga komma
måtte. Men effter tidenderne sigh Continuere, och för full sanningh sägz, att
Ryssarne skall ... wara bliffuen [illegible] mechtigh, deraff han then [illegible]
[illegible] skall [illegible] medh: Såsom och måtte äre alle saker i Polland komne
i een sådan disorder och oskick, att the näppeligen skole sigh någon tingh widare
i Ryssland företaga: Hwaraff wij befruchte, att the sigh till eventyrs förena
kunne, eller huru thet än icke skeer, Så bliffuer dett nimmer Ryssarne mechtige
deraff, och skole sigh icke medh någon accord lathe [illegible], then såsom thet är
ett [illegible] folk, alt så skole [illegible] sigh [illegible] oss medh gewaldt uthur Rysslandh
drifue; Nu på all händelse, och på thet i måge wetta huru i sakerne an-
ställa skole, huar all wänligh tilbudh och accord bliffuer uthslagin, och the sigh till
eventyrs kunne sterkie, och så framdeles medh all macht emott Nougården
begiffue; Så är wår willie, att när i förnimme then fahra sådant fulle-
kommeligen i [illegible], så att i äre ther wisse opå, Då skole i drifua uthur Nou-
gården alle Ryssar ther äre, af gemene Man, Men the förnembste som i
förnimme något [illegible] sigh på handelen, eller elliest wara i [illegible], them
skole i förskicke till Wijborgh, och ther lathe anhållet till widare besked. Och
them skole i lathe före alla [illegible], [illegible] allenast nödtorffteligen försorgt,
och alle the [illegible] som ther i Nougården [illegible] Städer och Klöster,
äre medh till Wijborgh, Och sedan Confiscere alt thet godz som i Nougården

och Clöstren then fiendh, och Contentere därmedh wårt Krigzfolk. Vthan
wår men förnimme ehwaruthen wara i antegh, afföra dhe Nyegårdh igen
alldenstund han omögeligh är till att hålla, och när dedh [illegible]
aller där fiendh, lathe föra på Slottet, och dedh sedhan medh folk och annen
nödtorfft så mykit mögeligit försörie, Och hwar i förnimme idher
wara ehwaruthen starkt nogh, nyakter emot dem, och hålla dem där i landet
uppe. Och lathe oss sedhan omsårdeligen alla saker wetha [illegible] der i för-
nimme idher [illegible] dem förswagh, i lathe göra [illegible] på
andre sidhen Nyegårdhen är, och i när kunne. Och [illegible]
[illegible] att, der i kunne idher och landet försäkra. Doch
[illegible] till dess medhell, förän i förnimme alle andre [illegible]
[illegible] så att i inthet dröje där förmykit medh. Eder och La
Vile hafwer icke alenast tilförende emot wår befalning, försändt een
hop Krigzfolk till idher, uthan och nu på nytt igen [illegible] fört [illegible]
[illegible], som han ähr wårt [illegible] och tilstånd förutan, wille
skicka åt Ryssland, och wij elliest hafwe förnummit, han ändå skall haf-
wa i bestälning uthi landet [illegible] tusend mann, der wij [illegible] wij
inthet emot kunne tegie och döme, Såsom dedh oss och elliest [illegible] be-
rättat är, än att han måste hafwe någre hemblige practicer därunder.
Derföre wele wij, att i icke sätte någon tro till dem mehre, uthan strax
och uthen något [illegible] opskof, afdanke alle befalningsmän och Officerer som
förd. La Vile dijt hafwer förskickat, och sende dem dädhen af landet, åt
Dorpt, eller annen wägh, till Tydzland, efter som idher bäst tyckes, [illegible]
godh wacht dhenifrån beledsagade, så att de icke begifwe sigh åt Finland
eller annorstädes uthi wåre land, der de något ondt anrätta kunne,
Och hwar de förgifwe de tilförende wele hafwe [illegible] och [illegible],
[illegible], än de dänifrån drage, skole i dem swara, wij dem inthet
äre gestendige eller pligtige, alldenstund de icke äre på wår bestell-
ning komne dijt in, uthan de måge sökia dem som dem hafwe bestält.
Vthan skole i skicke Soldaterne under andre Compani, antingen Mönich-
[illegible] Regiments, eller andre, så månge som lust hafwe till att tiena,
Men finnes någre ibland, som därmedh icke äre tilfridz, och icke längre
tiena wele, dem skole i och uthi lijke måtto strax afdanka och skicka

dädhen af landet, åt Tydzland, på dedh i måge wara dess säkrare,
och af dem icke hafwe någon fahra. Dette wij så i hastighet hafwe
welat om wår meening gifwe tilkänna. Och [illegible]
[illegible] beswarandes, hwad wår resolution här om är. Och befale eder
[illegible] Gudh Allmechtigh. Aff [illegible] den 23 Septemb. Anno 1613.

Gustavus Adolphus

Ankom med M[illegible] den
13 Decemb.
1613
48

48

Till oss Ährligh, vår och Sweriges Rijkes troo Mann Rådh och General Fält-
herre uthi Rysslandh, Edel och Wälborne her Jacob De La Gardie, Frijherre till
Eckholm, herre till Kallda och Runsöö, synnerlighen
gunstligen.

Till os elskelige trår och Sweriges Rikes troo Mann Rådh och General Fält-
herre vthi Rysslandh, Edel och Wälborne her Jacob De La Gardie, Frijherre till
Eckholm, herre till Kalka och Runsöö, tiänstligen [illegible] gunstligen.

48

Ankom med Mä
nich hoffman den
13 Decemb. åhr
1613

48

18) 16. Oct. 1613.

44

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Swe=
ries, Göthes och Wändes Vthkorade Konungh
och Arf Furste, Stor Furste till Finlandh,
Hertigh till Estlandh och Wästmanlandh.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet medh Gudh
Alzmechtigh tillförende. Oss ähr herr Jacob, eder skrif=
welse daterat Nougården den 30 Augusti genom
Mårten Lax kommen tillhanda, i gåår som war den
15 Octobris, Där aff wij förnimme huruledes sa=
kerne på den tijdh, i dedh Nougårdiske härskapet,
och medh wårt Krijgzfolk förwandt hafwa, Och
begäre nådeligen att i städze och altijdh oss tillskrif=
wa, gifwandes till kenne huadh landskaper och tij=
dender i kunne ifrå andre orter, sinderlis Musko=
wa, Sancte Nicklas, Smålandsko och Pliskow be=
komme, Så ath wij wåre saker deste bätter rätte
och regulere kunne. Huadh wårt Krijgzfolk wedh=
kommer, så mykit som här ifrå i detta åhr förskickat
ken, dedh ähr nu altsammen affärdet; Och ähr Rein=
holt Taube medh sitt Regemente och en Fän=
ke Swänske Knechter, dragen åth Narfwen; Men
Jesper Andersson medh sitt Regement, och Mönnich=
hoffwen medh ett Compagnie Tyske Soldater, om
Tuhundrade stark, hafwe wij beskedet åth Nyen,
Och hoppes ath de medh första skole wara där hos eder,
eft ath i lathe dem bekomme beskedh, huart
de sigh begifwa skole, och oss bäste tienster göra
kunne: Och medan wij eft eder, så wil [illegible] wåre

alle sakker, kunne hoos oss öfwerwäga och resolvera,
Då begäre wij att i medh allerförste, tillskicke oss ett
wist förslagh, på alt edert Krijgsfolk Inländskt
och Utländskt, Ryttare och Knechter, så månge i där
hafwe i Rysland under edert Commendament; Där-
iblandh wiste Rullor på dem alle, som antingen där i Lan-
det bruge hafwa warit, eller och i detta åhr ifrån
Finland inkomne, eller ifrån andre främmande
orter ankomne, som icke äre här ifrån oss affärdade;
Så att wij, huadh framdeles medh länge förtoget skall,
dess fogeligare hoos oss besinne och besluta kunne.
Huadh elliest wår meningh och willie, om andre nöd-
torfftige sakker är, dedt hafwe wij eder för detta
genom wår skriftwelse, först medh wår Rijks[illegible],
sedan medh Mijnick hafwe wij, nogsampt gifwit till-
kiänne; Huar opå wij medh första, begäre swar och
besked. Belangende edert Regemente, som
i äre tillsinnad att opdraga Reinholt Taube, där-
medh äre wij nådigst tillfridz, och effter han nu för-
hopligen, är till Rijssland ahnkommen, när der han
medh eder där om will accorderendes. Och såsom i be-
giäre, att wij wele eder erlägga, de fyretusend Rijks-
daler, åhrligen i Kopper, som i på dett närstående
Spenderat hafwe; Så lathe wij oss och eder begäran,
i så motto nådeligen behagha, och wele åhrligen för-
ordne eder en summan Kopper till, Så länge Wij-
men blifwe behalt, och dem lathe leffwerere eder
fullmechtige, såsom oss, eller i wår frånwaru wårt

Cammerådh, där om befallande wardt. Ellieſt
at i begäre att blifwa ifrå edert Embetes
beswär, där i landet förloswde. Då ähr eder well
witterligit, huadh wij eder tillförende, där på till
swar gifwit hafwe; Och ähr wij icke tillsinnes
att beswära eder eller någon annan wår tienare,
öfwer sin godha willie och förmågo, Uthan wele så snart
oß mögeligit, eder därifrå förloßa laßa. Doch
effter i sielfwe wetherligt så, huar oppå sakerne
hengie, och att oß i så måtto alt här till, icke wäl till-
ståt hafwer eder att förloßa; Så wele wij och ännu
bära till eder den nådige tillförsicht, att i icke skole
tröttas eller ledsas widh, för wår och fäderneslandzens
skull, att uthstå någon tunga och beswär, så lenge och
till deß wij eder medh lägenheet, effter eder begi-
ran, därifrå förloßa kunne; Men doch i eder
wid samma eder skrifftelige beswär, att wara ost
oß förmält, och andre som sigh ... ähn i wid
Kall Rampor ähr, och icke så lenge eller i Rijkzens
tiänste ... tient hafwa, wara eder fördrag-
ne; Då weta wij oß sådant aldrigh någon sin, edher
eller någon annan hafwe tillbudet, Uthan oß fast
mera där om wunlagdt, och så mykit ähn här till
hafwer skee kunnat, i wärket stält att alle Em-
beter, måtte i sin tilbörlige skulige ähr och wyrdning
hollne blifwa; Och alle dignitetter och honores så
utdeelte, att wij för hoppes oß ingen hafwa gifwit

orsak, medh rätt öfwer oß att klaga, Uthan fast
heller gifwit allom, och fördelst wår egen nation
tillfälle, sigh ytterligare här effter ähn här till om
dygd och ähra att wijnlägge: Huarföre wij och aff den
benägenheet, wij till eder altijdh draget hafwe,
både och till een recompens, för eder tillwillige
tagne tienst i här till giordt hafwe, hafwe eder
Krigs och Kollegiat, wid wårt och Rijkzens Rådh. Huil-
ket wij achte den störste ähr och benägenheet wara,
som wij någon wår undersåte bewijsa kunne. Men
huar eder deß hafwer föranlåtit, att wij wid wår
uthgifne Instruction, till den Rijkz tractation
hafwe de andre, som för wår tijdh, och ålder i Rådhet
warit hafwa, eder præponeredt; Där medh ähr eder
eller edert Embete, ingen förakt wederfarit,
alldenstund för wår tijdh här i Rijket, sijsom i annor
land, ingen Officium högre achtet ähn Rijkzens rådh.
Huilket wij och wele så wäl här hoos oß, som annorstä-
des tillbörligen skole respecteret blifwa, och icke
tillstädia, mykit minder förorsake därigenom någon
oordning eller Confusion; Och ändoch personerne
understundom, icke alle ähre lijke af qualitet och för-
tienst, så bör man doch, för någre enskijlte per-
soner skuldh, icke så lättelligen förandra deß bruk
och ordentlige sedhwahner, som i så måtto altijdh meste-
deels hafwer warit observeret: Huilket alt och
huadh mera där till hörer, när i hoos eder sielfwe

betänckte, menar wij eder nydhengett hielpa skij,
eder eller någer annan i så måtto, sigh medh ingen
skääl kunna beswära, Wij hafwe fast heller wår gunstige
will meeningh, medh tacksamheet och ödmiuk tienst
igenkomma. Hwilket wij eder till nådigt swar
och hafwer welat förhålla, Och äre eder medh gunst
och nåde wäl benägne. Eder här medh Gudh befallendes
dat. Rest Kåsbijgårdh den 16. Octobris. Åhr 1613.

Gustavus Adolphus

Commissariers, som i Wijborgh äre, sammankombne nogh-
sampt förstå, att den handelen som i Wijborgh aff-
stält är, skall äre föga frucht skaffa kunna, både
därföre att de Muskowiske och Wladimirske skole
näppeligen inlåta medh denna Rämningsbudh, bijwista
samme tractation; Såsom och huar de äre kommen
kunde man till äfwentyr icke blifwa ense om Con-
ditionerne; Och de Nowgårdiske som wij förnimme,
de hafwa fast en annan och åtskillig meningh ifrån
oss: Derföre wij slutelighen slutit, att handelen
antin skall förlängias, och ifrån den ena tijdh till
den andra upskiutas, oss och Rijket till skadha och
omkostnat; eller wij måste tuinga dem till
tractationen. Wij såsom wij märkie aff de Now-
gårdiske Commissariers, som sidst äre till Wijborgh
komne, samptlige medh wåre, Så och aff de Nowgår-
diske Ständers breff till wåre Commissarier, då wele
de nu simpliciter hafwa E. Kt. wår ehrligh kiär
Broder till Nowgården, utan någon widare handell
och tractation, huadh heller de Muskowiske sigh medh
dem förena eller ey; Huilket oss ganska främ-
mandt är förekommit, Och wij fördenskuldh på thet
sättet, ingen längre tänkie, medh dem att hafwa en-
utan wele medh tijdhen hafwa aff dem en Cathego-
risk förklaring; Så hafwe wij nöge wetta, antin wij
aff dem skole hafwa förundre, eller utan wår skadha
wänner, Och sedan wetta wåre Rijkz expenser, der-
efter att moderera: Men på thet wij diste bätter

Till os elskelige wår och Swerigis Rijkes troo Man, Rådh
och general Fälte öfwerste uthi Rysslandh, Edle och Welborne
Herr Jacob Pontuson de la Gardie, Frijherre till Eckholm
och Herre till Kolka och Runsö.

Gunsteligen

19) 14. Nobr. 1613.

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe Sweriges, Göthes och
Wändes utkorade Konung och Arffurste, Storfurste
till Finland, Hertigh till Estland och Wästmanland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet, medh Gudh Alzmechtigh
tillförenne. Effter edher, her Jacob dela Gardie, at denne wår tienere
Henning Krass, sigh här hoos oss på någon tijdh hafwer förhållit, och han
befruchter, sådant, när han till edher Kommandes warder, skole blifwa
honom wäghrat till förswmmelse; Då medhan sådant mehre är skeedt
dänföre, at wij så snart icke hafwe hafft lägenhet honom lacht Con-
tentere och aflägge edh han hadhe till att fordra; Wele wij, at i ho-
nom der [illegible] hafwe wederstådh. Elliest hafwe wij och nådigest
efftherlachit, at hann ännu må blifwa benämbd för Offwerste, och
på någon tijdh hafwe Commendamentet öfwer [illegible] Rege-
mente, där till honom förordnat hafwe, till wij [illegible], och så
länge wij så oss bätre betäncke, Hwilkedt wij såwäl dhärom, som
andre saker edher lathe förordne. Befalandes edher Gudh
Alzmechtigh. Aff [illegible], den 14.
Novembris, Åhr 1613.

Gustavus Adolphus

14

Jacob Delagardie

Ankom 26
13 Januarij 78
1614

Till Oss elskeligh wår och Swerigis Rijkes troo Man Rådh och General Fäldt herre uthi Ryssland, Edle och Wälborne her Jacob de la Gardie, Frijherre till Eckholm, herre till Kolk och Runsö, Synnerligen gunstligen.

Till [illegible] wår och Sweriges Rijkes troo Man Rådh och General Feldt-
herre vthi Rysslandh Edle och Wälborne her Jacob dela Gardie, Friherre till
Eckholm, herre till Kollkis och Runsöö, Synnerligen gunstligen

24. XII. 13 50

Gustaf Adolph med Gudz nåde, Sweriges, Göthes och Wendes vthkorade Konung och Arffurste, Storfurste till Finland, Hertigh till Estland och Westmannalandh.

Wår gunsth och nådige benägenheet, med Gudh Alzmechtigh tilförende. Efter som wij förnummet hafue der Jacob De La Gardie, att Reinholdt Taube, Så och tuå wåre Swenske Lutenampter Betti och Ermundt i thetta åhr äre, blefne, slagne och omkomne; Och wij ibland alle the Capiteiner, som hoos eder nu äre, [illegible] kunne och [illegible] sådane Officia att bekläde, dugligh och werdh wara; Derföre på thet [illegible] icke måge genom oqualificerade Personer, komma i föracht, och wåre saker genom deras oskickligheet icke gå tilbaka; Så är wår willie och befalningh, att i icke deele the [illegible] uth till någon, af them ther nu äre hoos eder, uthan låthe them med anstå, till thess wij oss på andre orter, om dugelige Personer omsij kunne: Swenske Ermundz Compagni till Laytenant, måge i förordne Abacom, och sedan låthe Lebrein annamme the [illegible] och [illegible] Compagnij, under sitt Regemente. Men the Tydske Soldater som Reinhold Taube tilförende hafuer Commenderet öfuer, Så och the som i och Everat Horn hafuer lathet wärfua, och ähnnu intet äre Salige Reinholdts att [illegible], Dem begiäre wij, att i och Everat ännu på någon tijdh tilhörandes sielfue wele Commandera, så längie att wij oss om en godh och skickelig Öfwerste försij kunne. Wij äre eder med gunsth och nåde wäl bewågne. Och befale eder här med Gudh Alzmechtigh. Datum på wårt Slott Westeråås then 24 Decembris, Åhr 1613.

Gustavus Adolphus

Till oss elskelig wår och Sweriges Rijkes troo Man, Rådh och General
Fältherre vthi Ryszland Edle och Wälborne her Jacob De la Gardie Frij:
herre till Eckholm herre till Kolkan och Runsöö, Synnerligen gunstig.

16. Juli 1621.

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Sweriges Göthes och Wendes Konung, Storfurste till Finland, Hertig vthi Estland och Carelen, Herre öfwer Ingermanneland. etc.

Wår synnerlige gunst, nådige willie och benägenhet medh Gudh Alzmechtigh tilförende. Wij wele eder trogne Män och tienare Grefwe Jacob Delagardie medh sampt Landtrådet i Estlandh nådeligen her medh icke förhålle, det hwadh den Domen belangar, som af Landtrådet emellan S. Reinholt Taubes till Ör, ter och Kälg arfwingar, och Ludwich Tauber till Maidell, efter den wij wår Revision icke är nögachtigh befunnen, Så hafwe wij dem Dilation gifwidh att Colligere de skäl, som de förmenne sigh willia deras Dom medh bewijsa och gill göra, så och befalledt sättia Godzens Ränta i Sequester, efter som i af nedhföliande patent ... hafwe till at see och förnimma. Befale eder förthenskull nådeligen, at i samme wårt patentz innehåldz förswarligen exequere och fullfölie. Gudh eder befalandes. Af Lägret widh Dessnabben den 16 Julij Åhr 1621

Wij Gustaf Adolph etc. Göre witterligit at ändoch wij oss till Revision nådigst hafwe antagit den Dom som emellan S. Reinholt Taubes till Örtter och Kälg arfwingar och Ludwigh Taube till Maidell af Landtrådet i Estland affsagdt är, Så befinne wij dock månge omständigheter och förmente grunder som de till deres Doms stadfäst-[+]standande införe, hwilke oss efter ett noga betänckiande fördenskull plausibiliter mycket mindre nöijachtige äro. Derföre hafwe wij oss Landtrådet dilation gifwit hafwe till den 1. Decembris deres ytterligare documenter att colligera och efter wår gifne Sententz[+] förmena till att confirmera, hwarigenom wij dem ... dilation ...

+ lydelse bewijst stå und der deras stälte Sententz

tillfödia: Dåsom och du hans fu wärumütigt och sigt och dömbt, att j under tijd flere saker: arbrute wora in [illegible] och ränder att andra sättia ~~infeguttua~~ j bryerster och [illegible] twå gode män af landskapet [illegible] till rätta förwara [illegible] till dess saken rätteligen blifwer decideret och afskildt. [illegible] fördt, [illegible] wår lands [illegible] att [illegible] wår decision som des och [illegible] wij under [illegible] dom är fürfattadt Exequere och [illegible] effter [illegible] Chunbly [illegible]

Landzflychtiges mandat

Wij Gustaf Adolph med Gudz nåde Göre witterligit hwilket oss ähreborig Edle och wälbördig fru Sophia Kruf, framledne [illegible] [illegible] Hogenskildz efftterlåtne hus frw, [illegible] underdånigst låtit oss præsentera den domen som af Landtrådet j Estland om manslaget som Otto Wrangell på [illegible] begått, är fälldt och afsagd worden, och där hon ödmiukeligen wår nådige Revision öfwer den begärande, men efftter dess att b.te wårt Landtrådz dom förmäler att saken till en arbitral straff remitterat. Därföre hafwe wij onödigt achtet någon revision därpå [illegible] hwilket som [illegible] straff [illegible] ställt. [illegible] att han skall ifrån alla Swerigez rijkes [illegible] wara bittop lagde, till dess och så länge an [illegible] wara målsägandes hafwer förnöijdt, [illegible] och wij och så kunna förnimma att han [illegible] och [illegible] landsflychtighet [illegible]

[illegible] och [illegible] förhållande [illegible] [illegible] låta [illegible] och [illegible] brukte warda [illegible] gånger [illegible] förbudit eller der effter att [illegible] med [illegible] och [illegible] distingwera [illegible] någon [illegible] wara. [illegible] för [illegible] Gubernator [illegible] samt Landtrådet j Estland att [illegible] wårt Patentz [illegible] till [illegible] Otto Wrangell att [illegible] wår [illegible] accommodera. [illegible] patentz publication [illegible] inom gränsen [illegible] lösa, så framt han icke till [illegible] straff will wara förfallen. Der [illegible] wår Landshöfdingar med samt Landtrådet och öfwerste Wrangell [illegible] efftterrätta. [illegible] befallendes [illegible]

Gustaf Adolph. etc.

Wår [illegible] gunstige [illegible] nådige wilie och benägenhet [illegible] [illegible] tillförende. wij wele eder [illegible] [illegible] Otto [illegible] nådligen [illegible] j Estland [illegible] och [illegible] [illegible] Otto Wrangell [illegible] [illegible] Hogenskildz efftterlåtne [illegible] af Landtrådet afsagd är, [illegible] wår Revision [illegible] är [illegible] Så hafwer wij [illegible] dom öfwerseedt, befinne [illegible] att han till [illegible] arbitral straff är fälter. Därföre wij onödigt achtet [illegible] saken till någon revision optaga, [illegible] honom till straff opålagdt att han [illegible] [illegible] effter han j [illegible] medhålliande [illegible] [illegible] förnimmandes warda. Thesslikes [illegible] [illegible] nådligen att j [illegible] wår [illegible] förordning [illegible] Exequere och [illegible] [illegible]

11. Jan. 27

Gustaf Adolph medh Gudz nåde Sweriges, Göthes och Wendes Konung, Storfurste till Finland, Hertigh vthi Estland och Carelen, Herre offuer Ingermanland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet medh Gudh tillförn. Oss förundrer storligen, [illegible], hwadh orsaker ther till måge wara, at medan wij nu äre på tridie Månaden här vthi Rijket, wij lijkwist ingen skrifwelse eller adviser ännu ifrån eder bekommit hafwe, sedan den 16 Octobris från Kokenhusen till Preussen. Ty ändoch wij gerna wille ställa ordre vthi alle saker, och nogh kunde hafwe till at commendera, at all ting motte i tijdh beställes, som den Lijfflendske staten angår, Så kunne wij lijkwist sådant icke wäl göra, medan oss än owetterligit är, hwadh tilstånd på den sidan wara kan, Synnerligen effter ifrån åtskillige orter [illegible], at j skulle medh Litthowerna ett femåhrigt Stillestånd ingånget och slutet hafwa. Therföre wele wij nådeligen tilbiudhe och befale, at j ändeligen och ytterligen advisere oss här effter, hwadh ther vthe för en status rerum är, så wäl medh fienden som eder, i alla motto, på det wij wete kunne, hwadh oss i een och annan stycke står till at göra. Och på thet j lijkwist mågen förnimma, hwarn wij på all händelse wele at Krigsstaten i tilkommande Sommer i Lijffland hålles skall, låthe wij här hoos sända eder ett Extract på folket, som wij hafwe ämnat både i fältet och Garnisonerne brukha låthe; Der hoos wiliandes, at j granneligen vptänkia låthe hwarn mykit folk j nu på alle orter hafwe behollit både till häst och foot, och balancerendes eder macht mot fiendens disposition, ther hoos dömma, om j här medh kunne komma tillrätta, eller om j något mera behöfwe, eller eder medh mindre behielpa kunne. Ty vansedt wij ille kunne miste något folk här ifrån, och nogligen skole bringa så mykit tillhopa, at wij thet icke sielfwe nödtorffteligen behöfwe; Icke desto mindre, ther wij ändeligen

förnimme, att j effter detta förslagett ingalunda kunne eder
behielpa, medh mindre j bliffwe undsatte, moste wij see till,
hwru wij lage, att wij sände eder widh öpenwatnet till en
fyra Compagnier Finske Ryttare, af them som än wärfwes, och
ther [illegible] ett Regementz Soldater. Hwar före fördenskull
medh thett allerförste sände oss en fullkombligh Liste på
alt edert bijhafwende folk, och der hoos edert egett Advis, hwadh
j sielfwe om alle saker förmenen. Sedhan wele wij, att j
hafwe ett noga upsende ther medh, att icke folket må oss
emellan i otijdige möte hazarderes och förspilles, utan så myc-
kit möijeligit är, på thett bäste bewaras; Synnerligen Rytte-
riedh och enkannerligen thett Finske, på hwilket, näst Gudh,
then Lijfflendske Statens defension mäst hänger, att thett icke
genom någhanda [illegible] nu af sigh komma, uthan wäl
behollit blifwa. Men hwadh thett Swenske folket belanger,
om hwilket wij offta tillförenne skriffwit hafwe, thet wele
wij än en att j ändeligen sände hem åt ifrån eder med första
lägenheet, antingen till Landh, ther thett uthan hazard skee
kan, eller widh förste öpenwatnet, både på thett, att thermot-
te sigh åter något reparera, och att Anordningerne deste
bätre för them öfwrige tillräckia kunne.

Fästning- och Skantzerne moste j och lyka måtto hafwa
i godh acht, att icke fienden them någerstädes oförmodeligen
öfwerrasker, Sedhan på Grentzen emellan Dynen och Dörpt
jo så lagandes att hwar och en ort medh proviant, Krut, Lodh,
Lunta och all annan nödtorfftigh ammunition i tijdh så försedd
är, att han icke för fool på sådant alt, någon fahra utstå
måtte. Enkannerligen wele wij, att effter Anordninger
på Birzen ähr giordt både på Spannemål och Penninger,
j fördenskull läthe taga all Spannemålen, af Bönderna som
ther tidh deputerat wore, och hwadh ther fela kunde, upköpa

annorstädes, att j bem:te Birzen ther medh undsätia kunne,
Ty så kärt eder är att undwijka wår onåde, så högt moste
j läta eder wara anlägit, till att hålla oss Birzen och
Borgh till trogen handa, hwilke twå Platzer wij af stoor
importans achte, än j till ewentyrs täncka kunne, Och
fördenskull eder alfwarligen befale, att j them fienden
för ingen deel och på intet sätt tillkomma lathe, annor-
lunda än wij eder tillförenne hafwe tillskriffwa lätet.
Endtligen, medan j och på ammunitions saker hafwe godt förrådh,
effter som j af inneslagne förslagh sub Lit. B see kunne, Ty wele
wij, att j sände oss hijt widh öpenwatnet fyra halffwe Carto-
wer och otta Feltslanger med alt behöör, sampt Etthun-
drede halffwe Cartower Lodh, och ettusend Feltslangelodh,
Och ther till [illegible] Läster Krut; Och ther the Ryske
i medler tijdh något af wårt Krut förspilter hafwe, thet
måge the sielfwe betala.

Till thet sidste, Så thet wij och måge weta hwadh förrådh
j hafwe på andre medlen, der effter wij sedan Staten deste
bätre kunne conformera lathe, Tyhände wij eder och här bredh
widh en [illegible] sub lit: C. på Anordningerne, och hwadh
wij här tro ther på assignerat wara, welandes, att j
strax här emot försända oss en Register på alt
hwadh j upburit hafwe, så wel aff Statierne och annan bor-
gande som af the andre Anordningerne: Så som och
der hoos hwadh eder än nu kan på en eller annan Partzel
och cetera: så att wij see kunne, hwadh Månadtligen altijdh
opgått hafwer och än opgå wille intill den 1 May.

Hwadh elliest annat kan wara, thet tilltroo wij eder sedh-
wanlige flijt och försichtigheet. Och befale eder här med Gudh
Allzmechtigh. Aff Stockholm den 11 January Anno 1627.

Gustavus Adolphus

Till högtachtbar och Sweriges Rijkes trowe Man,
Rijks Marsk, General Fältherre, Edle welborne
her Jacob de la Gardie Greffwe till Läckö, Frij=
herre till Eckholmen, Herre till Kolka, Rydöö och
Runsöö Riddare Synnerligen Nådeligen

13. Fb. 27.

Gustaf Adolph medh Gudhs nådhe, Sweri-
ges, Göthes och Wendes Konungh, Storfurste
till Finland, Hertigh uthi Estland och Carelen,
Herre uthöfwer Ingermanneland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenheet medh
Gudh Allzmechtigh tillförende. Wij hafwe någre re-
ser skrifwitt eder till, her General, så mykett oss här
till är kommitt i hugh, om den Lifflendske Staten att dispo-
nera: Hwilket eder och nu fuller någon ordre derom gifwer,
hwar oss edert tillstånd elliest witterligitt ware; Men
efter wij ingen skrifwelse från eder sedan bekommit,
och fördenskuldh ringa wissheet om the Lifflendske sa-
ker hafwe, kunne wij heller för denne gången någodt
annat befala, än hwadh wij tillförende om hafwe
skrifwe låtedt; Allenast är thet wår nådige wil-
lie, att j tillijka medh edert swar till wåre förre breff,
och gifwer oss edert advis tillkänna, huru j förme-
nen thet Lifflendske krijgedh bäst kunne föras åth
tillkommande sommar, och hwadh j sielfwe förme-
nen eder tå göra kunne; Ty såsom wij icke annars
förmode, än j efter den erholdne Victoria waid Wan-
den, hafwe, medh Gudhs hielp, fådt fienden uthur
Lifflandh, Så wele wij och icke twifla, än att j ju
eder beflijte, till att och hålla honom sådan, så att han ju
icke mere fåår rota sigh ther inne igen. Och
på thet j sådant deste beqwämbligare göra kunne,
synes oss nådeligest wara, att j begifwe eder
emott sommaren medh Armeen in uthi Churland

och logere eder antingen widh Mitow, ther wij förr be-
gärt hafwe, eller annorstädes ther en krigs hær
i beqwembligast blifwa kunne, och hålla så några
trouppar op widh Ekersten, som och den Bauschen
för infall bewahra; Wij förundan thet att j Churland
och Littowen finnes alle nödtorftige medell till
att underhålla armeen åhrewän så wäl som i Lijfland
Då kunne j åhrewän så, förklärt och beqwembligen lig-
gia ther, såsom någorstädes i Lijfland; Alle-
dansstund j alle tillförsell genom Kuldar åhn
hafwe kunne; Och deßföruthan mest platzwäg
emellan ther och Rijga, ther j mykidh säkrare
med infanterien, än fienden med sin Cavallerie
weistadt kan. Och ther än fienden binder till att
fechtia öfwer Dynan, kunde j med en Course in
i Littowen lätteligen divertera och hålla honom
tädan, Och tillijka ther igenom på alle förandrande
fall undsättia the Fästninger som wij på then si-
dan om Dynan innehafwe. Ther j och Lijfi
Lijflands skulle blifwa beliggiande, synes oß ingen
beqwämbligare ort än widh Rüggen, Wij tijt
kunde j hafwa alle nödtorftigh tillförsell både till
land och watten, ther ligger j och så godt som mitt
emellan Kokenhusen och Rijga, och kunden Dynan
både op och ned åth förswara. Ther j och legge
en brygga ther öfwer in på den Semgalliske sidan,
hade j och ther ifrå en säker wägh både till Bälberg,
Birthen

Birthen och Mitow, till att them på alle förandrande fall
undsättia, Och fienden skulle alltidh mest wara
rädd, thet j alle dagar worde ther ifrå infallande
in i Churlands och Littowen, och fördenskuldh icke
lätteligen wåga sigh till att fechtia öfwer Dynan;
hwilkedt thet j än beqwämligare blifwe, antingen
widh Mitow eller Rüggen; Der öfwer, och
öfwer allt annadt, hwad wij eder tillförne om
tillskrifwit hafwe, astunde wij att j med thet
aldraförsta gifwe oß eder menings och advis
skriftligen tillkänna, på thet wij i tijdh om alle
saker disponera och lagha kunne. Och befale eder
Gudh Allsmechtigh. Aff Stockholm then 13 Februa-
rij Åhr 1627.

Gustavus Adolphus

14 — Jun:

No 27

Till Eß exellentz wår och Sweriges Rijkes tro Man, Rådh,
Marsk och General Feldherre; Edle och Welborne her
Jacob De la Gardie Greffwe till Läckö, Frijherre till
Ekholmen, Herre till Kolka, Rijda och Runsa, Ridder.
[illegible] [illegible]

Ankom till hoffwen den 7. April. 1627.

Anno.

Till Oss elskeligh, wår och Sweriges Rijkes troo Man, Rådh, Marsk och General Feldtherre; Edle och Welborne her Jacob De la Gardie Greffwe till Läckö, Frijherre till Ekholmen, Herre till Kolleka, Rijda och Runsa, Riddere.

Synnerligen

Nådeligen.

Ankom till Stockholm den 7. April 1627.

16. Marr 27

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Sueriges Göthes och Wendes Konung, Stoorfurste till Finland, Hertigh vthi Estlandh och Carelen, Herre vtöfwer Ingermanneland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenheett medh Gudh Allzmechtigh tillförende. Wij hafue alle dagar förwentadh her Gustaff Horns ankompst, her General, och förnemblighen förhoppat medh swar opå wåra sidste breff allt här till. Men effter wij sij, att dett dröjes någedt medh hans ankommande, wele wij eder här medh wår meningh korteligen förstå låtha. Hwadh stillestondedt wedkommer, som j medh fienden till den 1 Junij ingått hafwe, dett låthe wij så wara widh sitt wärde, Men efter j hafwe nu tillförende förfarit fiendens och sardeles Gonsewskys swek och bedrägerij, moste j icke förmyckedt wäl troo, eller förlåta eder alldeles på stillestondedt, vthan hafwe ett wakande öga på alle sakzer, så på andre sijdan om Dynan som på denne, att han icke infaller j medler tijdh och när j dett minst förmode, åter någon orett företager. J synnerhet wele wij, att effter Dunß är nu behollitt, j dett wäl förwaren, och icke öfwerilfrämmandt till wijdare besked. Men alldenstund dett wille falla oß olägligit, att allenast göre någon particular wapnhwijla j Lijfflandh, och sedhan för hela Krijgett j Prijßen, Hwarföre wele wij att j icke wijdare inlathe eder j flere tractater medh them ther om, Vthan att Krijgett åt sommaren åter reaßumeres så wäl j Lijffland som j Prijßen. Dog ther eder någon tractat ahnmodades, Kunne j wäl tesmoigneer wår affection och benägenheet ther till, Men effter wij äre ther intet tianste medh, Kunne j förgiffwa att wij intet haller hafwe giffwit eder nå

Post Scriptum

Medan nu stilleståndet warar, så wele wij och att j med säker Convoij underwärts Boijs, provianterade och skjut med alle nödtorfter wäl före, på åhr och dags, görandes och effter tarfwen det samme wedh the andre Fladderne på den sidan om Rhijnan. Till thet andra, är saken för hwarföre skulle wij gierna wele hafwa remembrandt Regementets tåldan, är denne, att effter the mäst bliffwer doch här effter liggandes i Rijga. Nu befruchte wij att Rijdsklarna bliffwer ther igenom så förmörkadt haantande, that man fåår der af occasion att suspicera något annatt om them. Om j nu dette wäl miste Rumme, och om allt annatt, wele wij att oss j med thet aldra förste adviseren. Datum ut Supra.

38

Till Oss elskelige wäl och Swerigis Rijkes tro Man, Rådh, Marsk och General Fältherre, Edle och Welborne her Jacob De La Gardie, Greffwe till Läckö, Friherre till Eckholmen, herre till Kollcka, Rÿda och Runsa, Riddare, Söömmerligen

Nådeligen.

Kommen till Åbo den 13 Aprilis 1627. och [illegible] samma dagen.

Kommen till Hofsala den 24. Aprilis.

Anno 1627.

Till Oss elskeligh Wår och Sweriges Rijkes tro Man, Rådh, Marsk och General Fältherre, Edle och Welborne her Jacob De La Gardie, Greffwe till Läckö, Frijherre till Eckholmen, herre till Kolka, Rüjda och Runsa, Riddare, Synnerligen Kärligen.

Ankom till Åbo den 13 Aprilis 1627. och [illegible] [illegible] sampt [illegible].

Ankom till Upsala den 24. Aprilis.

Anno 1627.

gett wijdare tillstånds dett samma att förlängia, med mindre
att ett general stillestånds skulle kunde, hwilket så wäll Preus-
sen som Lijfflandh och the andre provincier Comprehenderede.
Och ther thet till något sådant skulle wara, kunne j fråga
them, att ther om kan beqwämbligare tracteras i Preussen, än
i Lijfflandh, och heller remittere them tijdh, effter som wij och Cantz-
lären såsom generali rerum in Borussia Gubernatori all wijdare
macht och ordre der om gifwitt hafwe.

Emellertijdh wele wij att j holle alle saker j godh beredskap, och
såsom wij eder uti några breff för detta hafwe tillskrifwe
låtett, gifwe oss edert advis och betänkiande medh dett snaraste
tillkänna, huru j siälfwe förmena att krijget all tillkom-
mande sommar bäst företages och ther i Lijfland föras kan.
Till thet sidste, effter wij och förwente medh thet första ett
Regemente Schottar uthur Schottland, och siälfwe mechtigh
nödigt hafwe att bruka Ruthenbrandtz regemente j Preussen,
Tÿ såge wij giärna, om j någerledes kunde mista, och taga
ett Regemente af bem:te Schottar j then staden igen, att wij
finge dett till Preussen j sommar. Hwarom och hwadh mere
wåre förre breff wijdlöfftigare innehålle, welwij att j oss
medh thet fastigaste tillkänneligen advisere. Eder Gudh be-
falandes. Aff Sättergårdh den 16 Martij Anno 1627.

Gustavus Adolphus

Till Oss elskelige wår och Sweriges Rijkes tro Man, Rådh, Marsk och General Feldtherre, Ädle och Welborne her Jacob De La Gardie, Greffwe till Läckö, Frijherre till Eckholmen, herre till Kolcka, Rijda och Runsa, Riddare, synnerligen

Nådeligen.

Ankom till Åb. den 13 Aprilis 1627. och sände Jeth ...ett Kopffler, samma dagen.

Ankom till Gotsala den 24. Aprilis.

Anno 1627.

Till Oss elskeligh wår och Sweriges Rijkes tro Man, Rådh, Marsk
och General Feldtherre, Edle och Welborne her Jacob De La
Gardie, Greffue till Läckö, Frijherre till Eckholmen, Herre
till Kolloka, Rijda och Runsa, Riddare, synnerligen
Nådeligen.

Ankom till Åbo den 13
Aprilis 1627. och [illegible]
[illegible] ett Kopier, samma
dagen.

Ankom till
Stockholm den
24. Aprilis.

Anno 1627.

[illegible]

15. Apr. 27

Gustaf Adolph medh Gudz nåde Sweriges Göthes och Wendes Koning, Storfurste till Finland, Hertig vthi Estland och Carelen, Herre vthöfwer Inger-manland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet medh Gudh alle-mächtigh tillförenne. Ehr breff som j hafwe hijtsändt medh G: Gustafs Horn, Herr General, äre Oss här i gåhr först tillhanda kompne, därutaf såwäl som af G: Gustaf Horns mundtlige relation wij nogsampt förnimme att fienden, och ser-deles the Littouer medh flijt freden åstunda skole, allenast att i begären wete huru wijdt i skole eder medh them therutöfwer inlåtha kunne. Så ändoch wij sielfwe äre ther icke obe-nägne till, och förden skuldh gerne sage och wele, att i än mere och mere styrkie och poussere them vthi thetta theras fredlige förehafwande, helst dess mindre efter er particular wapn-hwijla allenast emellan Littouer och Lifflandh är Oss mere till skada än gagn, i thet att fienden warder, stedes alle sijn macht uppå Prüssen allena wändandes, ther wij doch wårt folk som nu i Lijfland är obenämnes behålla moste; Ther-före wele wij icke att i eder i någon tractat medh them widare inlåtha skole, hwarken till ettert stillestånd pro-longation eller något nytt opriktigt förrgifwandes eller sådant wittwijtlige förbundet wara, vthan att i efter den förste Junij åter reassumera wapnen, och göre fienden afbräck ehwar i kunne. Men allenast att både Cantzleren är nu i Prüssen hwilken ther all fullkomligh macht hafwer medh them om ett general stillestånd eller fridh att handla, Wij och sielfwe stegelfärdige liggia och inom få dagar Oss dijt begifwandes warde, förutan thet att, kan skee några främmande respubliquer warde sigh ther till entremise praesenterandes, Så att wij förnim-me att ther för alle Orsaker skulle beqwämligare om allt detta handlas kan. Thy wele wij, ther the hoos eder om wijdare resolution anhållandes warde, att i remittere them med theras fullmechtige Commissarier till Prüssen, hwarest i kunne them försäkra att wij

wele Oss till eller billige och fredlige medell icke obenägne
finnes låtha, som till en reputerligh fredh eller ett långt stil-
lestånd kunne tiänlige wara. Theßemellan kunnen
i holla alla saker i godh acht, att folk, land och fästninger
bliffwe Oss wäl beholdne: Och med thett snareste advisera
Oss till Preußen om alla andra saker. Och befaler eder
Gudhi Alzmechtigh; Datum Stockholm den
15. Aprilis Anno 1627.

Gustavus Adolphus

Anno 1624

Till Oss elskeligh wår och Sweriges Rijkes trooe
Man Rådh Marsk och General Feldtherre uthi
Liffland, Edle och Wälborne Herr Jacob de la Gardie
Greffwe till Leckö, Friherre till Eckholmen
Herre till Kolka Rüdh och Runsiö, Riddare

Synnerligen Käreligen

ankommit och Præsent: Reffle den
20 Maij 1624

16. Apr 27

63

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe, Sweriges, Gö-
thes och Wendes Konungh, Storfurste till Finlandh,
Hertigh uthi Estlandh och Carelen, Herre uthöfwer
Ingermanlandh.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenheet medh Gudh
tillförende. Effter såsom wij tillförende eder Fryhsen
medh wår Ryttemestere Nicklas Ditterich eder tillskref-
we, Herr Marsk, att j skulle skicka oss hijt the fyra Compagnie
Churassierer, N. Fitinghofs, Moritzen von Rehrenb, Magnus
von der Pahlen och Nicklas Ditterichz. Alltså är ennu
wår willia och befallningh, att j them wäl præparera
och beredde till affärdingen, doch att j icke sände them fort,
för än j aff hr Fryhsen annat budh bekomme, att wij först
äre wäl der Sjödan öfwerkomne, och wägen reene, att
man säker passera kan. Sedan effter wij förnim-
me att Ryttemestaren Magnus von der Pahlen begyn-
ner blifwa gammal och tungh, och fördenskull be-
gärer, att han här effter må blifwa medh samme
tienst förskonter. Så medan wij ingen weete
tienligere eller bättre i hans stadh till Ryttmästare
öfwer samme Compagnie att Commendera, än [illegible]
felix. Wij befale wij nådeligen, att j honom der till
förordnen. Hwilket j efterkomma wele. Gudh
befalandes. Aff Stockholm then 16 Aprilis Anno 1627.

Gustavus Adolphus

Feldtherren

B I Cordt. S. 1–5

Till Oss elskeligh wår och Sweriges Rijkes tro Man, Rådh, Marsk och General Feldtherre, Edle och Welborne Herr Jacob De la Gardie, Greffwe till Läckö, Friherre till Ekholmen, Herre till Kollenka, Rijda och Runsa, Riddare, Synnerligen Nådeligen

ankommit och present: Reval den 10. Maij 1627

No 47

Anno

Till Oss elskeligh wår och Sweriges Rijkes troo Man, Rådh, Marsk och General Feldtherre, Edle och Wälborne Her Jacob De la Gardie, Greffwe till Läckö, Friherre till Ekholmen, Herre till Kollerka, Rijda och Runsa, Riddare, Synnerligen Nådeligen

ankommit och present: [illegible] den 10 Maij 1627

N:o 27

Anno

20/30 Apr. 1627.

65

Gustavus ...
Gothorum, Wan...
Finlandiae, Dux Esth...

Gratiam Nostram & favorem singularem ...
Nobis sincerè fidelis: Cepimus hic ante pa...
Nostrarum in Livonia statu, una cum adjun...
rum cum Lituanis Induciarum. Non displicet q...
tenus & ad primam Junij pepegisti armorum suspen...
Nobis tantoperè commendas Illustris Dni Sapiehae, co...
niae procerum, honestae pacis desiderium. Ac vellemus ...
ipse Poloniae á tam cruentis diuturnorum bellorum destina...
pacis consilia tandem flecti posset, vel saltem Induciae cum Li...
ctis publicae cupidis pactae in mutuam provinciarum tranquillitat...
garentur; quo nomine iam statim quidem plenipotentiam & mand...
teriora clementer ad te mitteremus. Sed cum tractatus talis freq...
tes communicationes requirat, quae, ob loci distantiam, non possunt com...
modè & tam subito, ut rerum momenta requirunt, retro ac porro institui...
Volumus ut Ill. Dno Palatino Vilnensi, coeterisq Magni Ducatus
Lituaniae proceribus de studio pacis eorum gratuleris; ac simul signifi-
ces Nos quidem esse á tam salutari proposito minimè alienos; verum ob
dictas rationes incommodius Nobis videri ut ejusmodi tractatus in Li-
vonia vel Lituania instituantur. Sed quia Nos ipsi hisce diebus
cum exercitu classeq Nostra in Borussiam trajiciemus: ac locus illic ob
vicinitatem Lituaniae cum Borussia Ducali, commodissimus sit: quod
si Dns Palatinus Vilnensis, coeterisq Ordines Magni Ducatus Li-
tuaniae suos Legatos cum sufficienti potestate & mandatis illuc citò
expedire vellent; poteris eos certos reddere, Nos fore ad omnia, honestae
tranquillitatis, vel cum toto Regno, vel saltem cum Lituania pangen-

... benevolos ac paratos. Præcipué veró cum intelligamus Ordi-
... Borussiæ Ducalis ejusdem esse cum Lithuanis voti ac sententiæ;
... fieri forté possit, ut exterarum Rerumpub. Legati se illic hac æstate
... interposituri. Sicut enim tœdio iam ducimur bellorum & mise-
... one Christiani sanguinis afficimur: itá non illibenter hujus tandem
miseriæ honestum exitum videremus. Quæ te celare noluimus:
quem hisce Deo commendamus. Datum Stockholmiæ die $\frac{20}{30}$ April.
Anno 1627.

Gustavus Adolphus

[illegible]

Illustri ac Generoso Domino Jacobo de
la Gardie, Nostro Regnorumq; Nostrorum
Consiliario & Mareschallo, Generali in Livo-
nia Exercituum Duci, ejusdemq; Judici Provin-
ciali, Comiti in Lecko: Lib. Baroni in Ekholmen
Dno in Kolka, Rijda & Runsöö Etc. Equiti aur:

Inkommit och præsent: [illegible]
den 17 Maij 1627.

22. Apr. 27

Gustaf Adolph medh Gudz nådhe Sweriges
Göthes och Wendes Konung, Storfurste
till Finland, Hertigh uthi Estland och Carre-
len, Herre öfwer Ingermanland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet medh
Gudh alzmechtigh tillförende. Wij hafwe [illegible]
[illegible] så af edert skrifwelser, som och [illegible] Gustaf Horns
mündtelige berättelser förnummidt att the Littauer
läthe sigh mercklig temmeligh benägne till freden, emedan wij
och på wår sijdo [illegible] befinne. Hwarföre medan
wij gerna wele hafwe den [illegible] Considerade
hafwe wij [illegible] medfölliande breff till eder på Latin
concipera läthet, och [illegible] till den ända, att om an-
tingen någen af Sapieha, eller andre [illegible] eder till-
skickade [illegible] någre [illegible] hafwe [illegible]
eller på [illegible] [illegible] [illegible] af [illegible] [illegible]
Skan någen wår befallning [illegible] om förmärkia
lätha. [illegible] att tesmoignera [illegible] icke [illegible]
wår benägenhet till freden, och att han Sapieha må
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] han sielf för sin egen
person, såsom och [illegible] sina Complicanter att under-
[illegible] freden, och så [illegible] [illegible] [illegible]
att skicka [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], som med
någe [illegible] tillijka med wåra fredzhandlere
begynna och [illegible] skolle. Och efter
såsom tijden nu fast är förhanden, att det [illegible]
Stillestånd [illegible] ende taga skall, [illegible] [illegible]
[illegible] för [illegible] [illegible] skulle att [illegible] på [illegible]
månadt eller någre [illegible]; Så [illegible] wij
wij wår förra skrifwelse allaredo hafwa förbu-
dit, eder med den någon längre Waprohwila än
emot till Junij Månadt ingå: [illegible] wij [illegible]
nådigst tillfrede, att I [illegible] Wapnhwijla och Stillestånd
med dem prolongera in till Augusti eller Septemb:
Månadt [illegible] [illegible] [illegible] wij [illegible] [illegible]
[illegible] skola och [illegible] [illegible] allaredo [illegible] till freden
[illegible]: [illegible] och icke [illegible] [illegible] Stillestånd

förlopp fahra fort medh Wapen effter sedan Wij
eder tillförenne hafwe tillskrifwa låtit; Hwadh
här uthinnan handlat och förrättadt warder be-
gäre Wij att I medh första Oss tillkenna gifwa,
den medan wij lätte eder förnimma hwad wår
gunstige willie är. Gudh Allsmächtigh
eder befalandes. Datum Stockholm den 22
Aprilis Anno 1627.

Gustavus Adolphus

Enẽo 1654.

[illegible]

Ankommit och Präsent: Hochsela
Den 14. May 1627.

Till Wälbörligh, min och Gunstigh
Rikes troo May:t Rijkes Marsk och General
Feldtherre uthi Lifland, Edle och Wäl-
borne Herre Jacob de la Gardie, Gref-
ve till Läckööö Friherre till Eck-
holm, Herre till Kulla Ride och
Runsöö Riddare. Wijndeerli-
Kärligen
gen

22. Apr. 27

69

Gustaf Adolph medh Gudz nåde Sweriges
Giöthes och Wendes Konung, Storfurste
till Finland, Hertigh vthi Estland och
Carelen, Herre öfwer Ingermanland.

Wår synnerlige gunst och nådige benägenhet
medh Gudh alzmechtig tillförende. Wij hafwe
Herr Marsk så af eder skrifwelser, som och L. [illegible]
[illegible] muntlige berättelse förnummit,
att the Polackerne låtha sigh merkia temmeligh be-
nägne till fredh, [illegible] wij och på wår sijdhe hjer-
ligen önske. Hwarföre medan wij grundeli-
gen [illegible] considerade, hafwe wij
[illegible] medfölliande bref till eder på latin con-
cipera låthet, och skrifwet till den ända, att om någre
Gesanter af Sapieha eller andre skickade eder
tillskickade [illegible] måge wiisa them sielfwe brefwet
eller på [illegible] lykta såsom af eder sielfwe
[illegible] wår befalning dem här om gifwit,
[illegible] mögen wår [illegible] tesmoignera deres lika
[illegible] och att
[illegible] wår benägenhet till fredh, och att
[illegible] Sapieha [illegible] orsak [illegible]
sielf [illegible] ryggen [illegible], såsom och styrkia sina
complicanter att [illegible] bringa fredh, och så
[illegible] begärlige [illegible] att [illegible]
fullmechtige och [illegible], som med [illegible]
[illegible] tillika med wåre fredzhandlare begyn-
na [illegible] skulla. [illegible] såsom
[illegible] fast är förhanden, att och [illegible]
[illegible] stillestånd [illegible] skall och [illegible]
[illegible] för allehanda orsaker skuld, [illegible]
[illegible] på en månad eller några månader.
Så [illegible] wij [illegible] wår förre skrifwelse
[illegible] hafwa förbudit [illegible] med them
någon längre stillestånd [illegible] till
Junij månadz ända. [illegible]
[illegible] till fredh, att [illegible] stillestånd och

Gustaf Adolph medh Gudhz nådhe, Sweri-
ges, Göthes och Wendes Konungh, Storfur-
ste till Finland, Hertigh uthi Estland och
Carelen, Herre öfwer Ingermanneland etc.

Double

Wår synnerlige gunst och nådige benägenheet medh Gudh
Allzmechtigh tillförenne. Wij hafwe her effterskl. så
aff eder skrifwelsse som och her Gabriels munde-
lige berättelsse förnummit, att the Littouer låtha
sigh mercklig temmeligh benägne till freden, den wij
och på wår sida hiertligen åstunde. Hwarföre wij
den wij gerna welle hafwe dem dervthinnan ponderade,
hafwe wij dette medfölliande breff till eder på Latin
Concipera låtit, och sådant till den ende att om antingen
någon aff Sapieha eller andre beskicka eder tillskickade,
i då måge wijsa dem sielfwer breffwedt, eller på annor
sätt lijka såsom aff eder sielfwer utan någon wår befallnings
dem här om förmercklia låta: Dermedh att Tesmoig-
nera uthi lijka motto wår benägenheet till freden, och
att han Sapieha må fatta deraff en dersaak både han
sielff för sin egen person, såsom och styrckia sine Complican-
ter att underbyggia freden, och så myckett begiärlige-
re finnas att skicka deras fullmechtige åth Preussen
som medh något alffwar tillijka med wåre fridz-
handelen begynna och i werckett ställa. Och effter
såsom tijden nu fast är förhanden, att deras Rijkzdagz
skillsmålet en ende tage skall, och oss synes godt
wara för allehanda orsaker skull, att någonting på en tijd
medh eller någre wärade. Så ansee wij uthi
wåre förre skrifwelsse allredan hafwe förbundit, eder
medh dem någon längre wapnhwila, än denne till
Junij månadh ingå, uthi wij doch likwel nådigst tillfredz

att j bem:te Warnhiela och Willerstrandh medh dem prolongera
in till Augusti eller Septemb. Månadh, hwilket eder, så
som wij förnimme, gärna åstunder skole, och der medh dhe
kan wäl till fredz wara, Ehwar och icke, Kunne j effter
Willerstrandz förlop, fara fort medh wärfwen, effter såsom
wij eder tillförende hafwe tilskrifwa låtidt.
Hwadh här ibland handladt och förrättadt warder,
befale wij att j warder först oss tillkänna gifwa, så wele
wij sägha eder förnimma hwadh wår ytterligare wilie
ähr. Gudh Allzmechtigh befalandes. Datum Stock-
holm then 22 Aprilis. Anno 1627.

Tillståndh medh den prolongera in till Augusti
eller Septemb. Månadt hwilken der så som Wij
förmodhe genom Gudz nådes skiul, och der med
tillwägabrakt wil tillfreds wara. Hwar och
icke kunne i Wåre uthe Tillståndh förloff
fahra fort medh någon, eller så framdeles
eller tillkomme hafwa till Stenighet lempeligit
hwadh til Ordinantz hwilket och förmeldt
warder, Befaler Wij ett hwad för de
tillkomma giöra; Hwarom Wij läte eder förr
icke hwadh nu förländare wille är.
Gudh Allzmechtigh kärl. befalandes. Dat.
Stockholm den 22. Aprilis Anno 1627.

Anno 1627

Till Oss elskelig trogne och förtrogne Rikets Råd
Mar Rikes Marsk och General Feldtherre uthi
Lifland, Edle och Wälborne Herr Jacob de
la gardie Greffue till Läckö Friherre
till Eckholmen, Herre till Kolka Kida
och Runsa, Riddare. Wänlig[illegible]
[illegible]

[illegible] och presenterat: [illegible]
25. Maij 1627.

[illegible]

Anno 1627

Bekommit och Praesent: Stockholm 25. May 1627.

Till [illegible] och [illegible] [illegible]
Man Rikes Marsk och General Feldtherre uthi
Lifland, Edle och Wälborne Herr Jacob de
la Gardie Greffwe till Leckö Friherre
till Eckholmen, Herre till Kolka [illegible]
och [illegible] Riddare. [illegible]
Kärlige

[illegible]